

PHONG HÓA

IRA NGÀY THU SAU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR NGUYỄN TƯƠNG TÂM

ADMINISTRATEUR
PHẠM HƯU NHỊNH

XUẤT BẢN SÁCH

Một kỳ trước, tôi có nói: phải là hạng trí thức mới làm nổi việc xuất bản sách. Ở bên Âu Mỹ, ai nghe câu ấy lắc cũng cho là một sự cố nhiên và cũng phải nghĩ đến những tên Flammarion, Plon, Grasset. Song ở nước ta thì cần phải bàn qua.

Là vì ở nước ta, việc gì ta cũng cho là tầm thường, dễ dãi, chẳng cần có học, có biết cũng làm nổi.

Đây tôi chỉ ở trong phạm vi văn chương. Viết sách là làm một việc có tính cách văn chương. Sự đó có thể. Nhưng xuất bản sách càng là làm một việc có tính cách văn chương. Ta không được quên lăng điệu đó. Ta phải công nhận điều đó.

Mà làm một việc «văn chương» không có nghĩa là bôi đèn giấy hay đếm chữ, đếm trang.

Cần phải có trí thức, có học vấn, có lịch duyệt.

Tôi đem đến chỗ ông một cuốn tiểu thuyết. Tôi bảo ông là một quyển sách hay, «rất có giá trị».

Ông hỏi tên tôi, hỏi tôi đã đỡ những bằng gì (nếu cần thận hơn thì ông hỏi tôi bao nhiêu tuổi và đã viết giúp những tờ báo nào).

Tên tôi mà là một tên quen quen, hay hay trong làng văn, thì ông hẳn là soa tay vui mừng, như người thợ săn gặp con hươu non vừa tầm súng.

Thế rồi ông trả tôi một món tiền, hay từ té hơn ông cho tôi ăn chung lối với ông. Ông và tôi cùng ký vào một tờ hợp đồng.

Thế rồi ông đếm trang, ông đếm giòng, ông đếm chữ, ông so sánh chữ viết với chữ in, ông đặc lượng xem quyển sách sẽ dày bao nhiêu tờ, ông tính số tiền phải bỏ ra in, số tiền hoa hồng để cho người bán sách, số tiền lãi sẽ thu được.

Thế rồi ông đưa sách đến nhà in (nếu ông không phải là chủ nhà in). Thế rồi hai, ba tháng sau, quyển sách ra đời.

(Xem tiếp trang 2)

CÔ PHỤ NỮ... LỜI TRẢ NỢ NƯỚC

D'Son

Cô Phụ-Nữ (thở thở) — Minh cho em tiền trả tiền nước.

Đọc Gà — Bao nhiêu?

Cô Phụ-Nữ (nũng nịu) — Chỉ có 4\$50 thôi, minh à.

ĐÃ BẮT ĐẦU IN

GIÒNG NƯỚC NGƯỢC

của TÚ MỔ

(TỤ LỤC VĂN ĐOÀN)

Có sửa chữa lại và thêm nhiều bài không đăng trong báo Phong Hóa

NHÀ XUẤT BẢN
ĐỜI NAY

XUẤT BẢN

ĐẸP

(Mùa Hè 1934)

CỦA CÁT TƯỜNG và CÁC BẠN:

TÙ-NGỌC-VÂN, LÊ-PHÒ

TRẦN QUANG - TRẦN TÚC NGYM
Tốt nghiệp trường Cao đẳng Mỹ-Thuật
Nói về mọi vẻ đẹp, có
những tranh ảnh rất đẹp, in
giấy thượng hạng

GÁNH HÀNG HOA

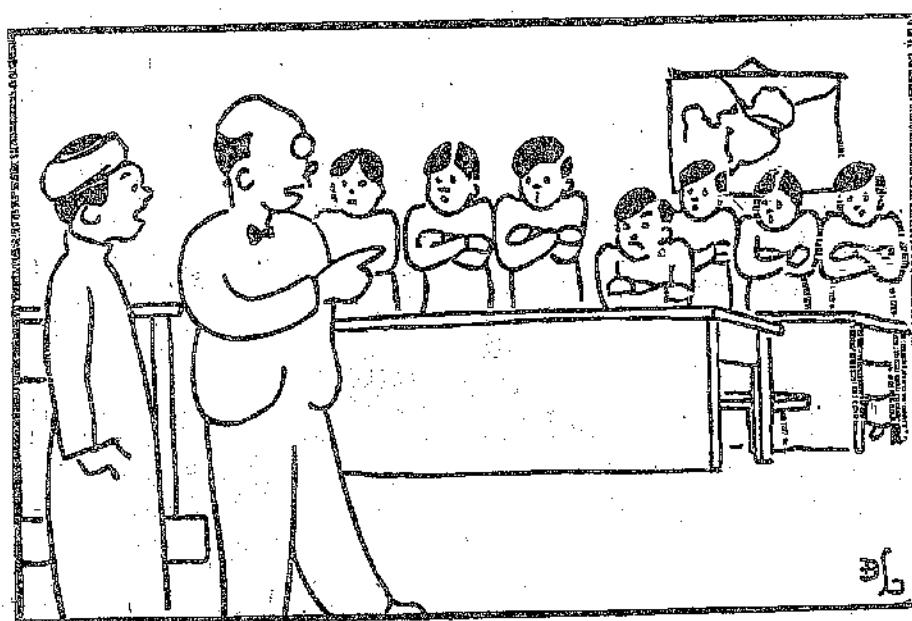
của KHÁI HƯNG và NHẤT LINH

(TỤ LỤC VĂN ĐOÀN)

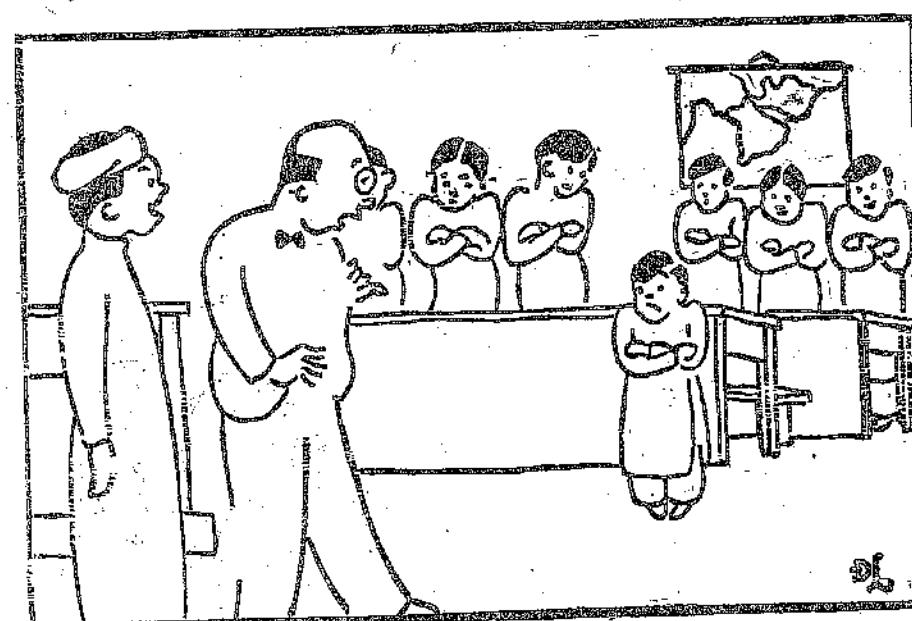
Có sửa chữa lại rất nhiều,

NHÀ XUẤT BẢN
ĐỜI NAY

XUẤT BẢN

Ông Đốc. — Tháng này lão quá. Tao vào sao mày không đứng dậy hờ? Ra quý dãy, mau.

? ? ?

XUẤT BẢN SÁCH

Thế rồi có lẽ nó nằm ngủ hàng năm ở ngăn tủ hàng sách. Lúc đó, ông tha hồ mà kêu ca, mà phàn nán rằng người Việt-Nam không ưa đọc sách.

Xuất bản sách mà chỉ là thế thì ông lý Toét có tiền cũng làm nổi. Mà thật ra, trong làng xuất bản sách ở nước ta, (ngày nay cũng vậy) có vô số lý Toét. Nhiều ông — những ông này thông minh hơn lý Toét vì các ông cẩn thận hơn — trước khi ký giấy hợp đồng với tác giả, mang bản thảo đi hỏi hết nhà văn họ đến nhà văn kia xem cuốn truyện định xuất bản có giá trị không. Các ông làm như người ta chỉ có một việc ngồi rồi mà đọc sách sắp xuất bản của các ông.

Kèm theo trước để xem sách có giá trị không, có thể xuất

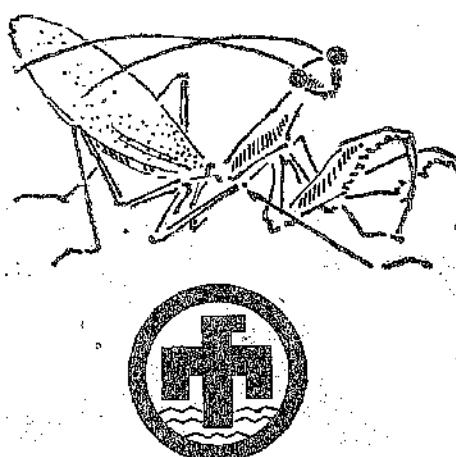
bản được không vẫn là một việc phải làm. Nhưng giá nhà xuất bản có đủ thì giờ, có đủ trí thông minh mà đám nhận lấy thì có lẽ hơn.

Xong việc kiểm văn, việc «trình bày» quyền sách cho có vẻ khéo quan, lại còn việc quảng cáo.

Quảng cáo là một việc rất cần. Vì sách của ông xuất bản dẫu là sách có giá trị, nhưng không ai biết đến để mua, mà đọc thì quyền sách ấy cũng sẽ chỉ là một «cây lan mọc trong hang tối». (lời Tân Đài).

Quyền sách không ra gì mà ông quảng cáo àm-ý thì độc giả chỉ bị lừa một lần ấy. Lần sau xuất bản quyền khác, dẫu ông đăng lời tán tụng như trời, như biển cũng chẳng ai tin.

Nhưng quyền sách «có ra gì» mà ông không quảng cáo cho mọi người biết thì cũng không

... TƯ

ngần ngo nhớ tiếc... mấy con sê đậu trên nóc nhà hội Khai trì.

Ông buôn đã dành, bác trưng tuần trung cử cảng buôn nốt. Bác trưng cử, ai cũng tưởng là bác may, ai ngờ lại là sự rủi cho bác! Nào bác có thiết cái hư danh làm ông nghị, bác có thiết gì sự ngồi bàn việc nước ở nhà hội Khai-trì, bác chỉ là một ông nghị bất đắc dĩ. Trước ngày báo cử, có một nhà giàu trong làng đến hứa cho bác trăm bạc, nếu bác ra tranh cử, và nhất là nếu bác không trúng cử.

Nhưng, than ôi, bác ta lại trúng cử. Không muốn làm nghị viên lại phải làm, muốn có trăm bạc lại không được, trời già nghĩ cũng khắt khe! Bác cũng như ông nghị cựu, tiếc, tiếc ngắn tiếc ngon... mấy con bò bác đã định mua.

Dẫu sao, bác đã là một ông nghị. Rồi đây, bác sẽ ra dự hội đồng thường niên tại hội Khai-trì, sẽ ngồi trăm ngâm nghe diễn thuyết, sẽ cùng người đồng viện bàn việc nước, sẽ cùng như ông Lục, ông Âu, rõ ra về một ông nghị có tài trí.

Và lại những ông nghị bàn những sự tối tăm trong gian phòng tối tăm ở Khai-trì, thì có một người trương tuân ở trong, là cũng đỡ sợ.

Một tội mới

Ở bên nước Đức, trước khi thủ tướng họ Hitler lên cầm quyền thì bảo xuất bản nhiều mà độc giả cũng lắm. Lúc đó, nhiều phe, đảng chính trị, nên nhiều người mua hai, ba thứ báo để xem, cho biết đâu là phải, đâu là trái.

Nhưng họ Hitler lên nắm quyền, nội các báo chí còn có một thứ: là thứ báo ca tụng chính phủ. Từ đó, độc giả càng ngày càng ít.

MÃY CUỐN SÁCH MỚI

NỮA CHÙNG XUÂN của Khai Hưng	0\$75 (tác giả xuất bản)
HỒN BƯỚM MƠ TIỀN của Khai Hưng	0\$40 (in lần thứ hai)
VÀNG VÀ MÀU của Thủ Licina	0\$45
ANH PHẢI SỐNG của Nhật-Linh	0\$45
và Khai Hưng	
CẨM BÂY NGƯỜI của Vũ Trọng Phụng	0\$45 (Sadep xuất bản)
Mua sách xin gửi tiền trước về ông Nguyễn - Tường - Tam 1 Bd Carnot	
Tiền trước gửi lời bảo lãnh: 1 cuốn 0\$20, mỗi cuốn sau nữa thêm 0\$06.	
Các bạn mua P. H. dài hạn được trừ 10%, và nếu mua 4 cuốn mỗi lác	
được trừ 20% vào tiền sách	

Nhị-Linh

THUỐC LÂU HỒNG KHÉ

Bệnh lâu mòn mắc phổi, hoặc bệnh da lúu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc da mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu Hồng-Khé. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lén soái, nóng rét, đau xương, rát thịt, rúc đầu, nổi mề-day, ra mào gà, hoa-khé, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quý bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giầy-thép đến tận nơi.

HỒNG - KHÉ - DƯỢC - PHÒNG

88, Route de Hué (số cửa chợ) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÉ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Đường 190, phố Khách, Nam Định — Xuân-Hải 8, Rue Lac-sơn, Sơn-tây
Phúc-Long 12, Cordonnier, Hai-dương — Bát Tiên, Maréchal Foch, Vinh — Bát Tiên, Paul Bert, Hué — Bát Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trang
Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Ký — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương lượng.

NHỒ ĐÈN LÒN

Làm thế nào? Thủ tướng họ Hitler đặt ra thử tội mới. Một đạo sắc lệnh, một chữ ký, thế là đủ. Sắc lệnh như dưới:

« Phàm làm công dân phải đọc báo cho biết truyện đã xảy ra trong nước về chính trị và xã hội, không mua báo tức là không nhận bồ phận làm một người dân, tức là phạm một tội so xuất, sẽ phải phạt giam và phạt tiền ».

Nghị định ra, số độc giả lẽ tự nhiên là phải tăng, mà số người ghét thủ tướng lẽ tự nhiên cũng phải tăng, mà sự tự do cá nhân lẽ tự nhiên là không có nữa!

Nhưng thủ tướng họ Hitler còn quên một điều :

— Họ mua báo, nhưng họ không đọc, không xem !

Vậy mau mau thủ tướng nên ra một đạo sắc lệnh bắt dân đọc báo. Và muốn cho họ thực hành điều ấy, phải cho cảnh sát đứng bên cạnh độc giả xem họ có ngủ gật không?

Chỉ lo một nỗi, nếu làm thế, độc giả họ lại thích ngồi tù hơn.

Đập máy

Sự kinh tế khủng hoảng sinh ra nhiều sự lạ.

Gần đây, liên đoàn các nhà máy sợi ở quận Lille nước Pháp thấy số vải sợi của mình làm ra nhiều quá, không có chỗ tiêu thụ hết, nên họ đã thương thuyết với một chủ nhà máy sợi kia là ông Boutemy để ông phá hủy tất cả máy móc của ông đi.

Liên đoàn tính với ông Boutemy rằng: nếu ông hủy 6 nhà máy kéo chỉ

của ông đi thì liên đoàn sẽ chịu trả cho ông ba triệu 600 ngàn quan, nhưng ông phải ký kết rằng trong vòng 50 năm, ông không được dựng lên nhà máy nào khác. Họ phải tinh đến nước này là vì họ suy nghĩ rằng nếu không phá hủy máy đi, thì số vải bán không hết, họ sẽ lỗ vốn hết...

Hủy 6 cái nhà máy một lúc.

Giá họ bán rẻ cho ta họ vẫn thế, mà ta được bao nhiêu máy móc không. Hoặc họ cho ta những vải không bán được thì có lẽ nhà què ta không đến nỗi nhiều người phải chết rét.

Nhưng... nhưng họ có nghĩ gì đến ta, họ chỉ nghĩ đến họ, đến túi tiền của họ. Có khác gì bên Danemark giết bò, bên Brasil đồ cà-phê đâu? Chỗ thì thừa đồ ăn, vật liệu đem đồ đi, chỗ thì chết đói, chết rét, nghĩ đến đâu, ta lại có thể tự hào là ta làm người đến đấy!

Đào mả...

O, tỉnh Poitiers bên Pháp có vài nhà buôn chung nhau bỏ tiền ra mua một lá phiếu cuộc xổ số quốc gia.

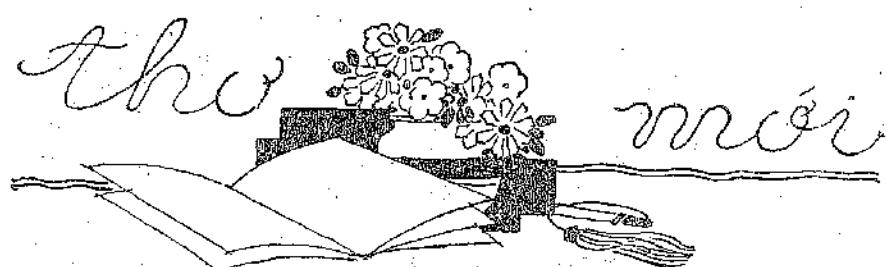
Một người trong bọn đó bất hạnh chết mất. Đến khi xổ số, bọn ấy thấy đều sung sướng: lá phiếu của họ trúng một triệu quan.

Họ đưa nhau hăng hái đi tìm lá phiếu của họ như các ông nghị viện viễn Dân biều Bắc - kỳ hăng hái..., nghỉ. Nhưng tìm mãi không thấy có người nói sực nghĩ ra rằng người đã chết chính là người giữ lá phiếu nó.

Họ liền ba chân bốn cẳng chạy sang nhà người quá cố, hỏi xem lá phiếu đề chổ nào. Tìm tòi, lục lạo mãi cũng không thấy. Họ mới nghĩ rằng lá phiếu kia hẳn người quá cố lúc chết đã đem theo, họ liền đào mả người ấy lên: quả nhiên trong túi người bất hạnh, lá phiếu còn nằm yên.

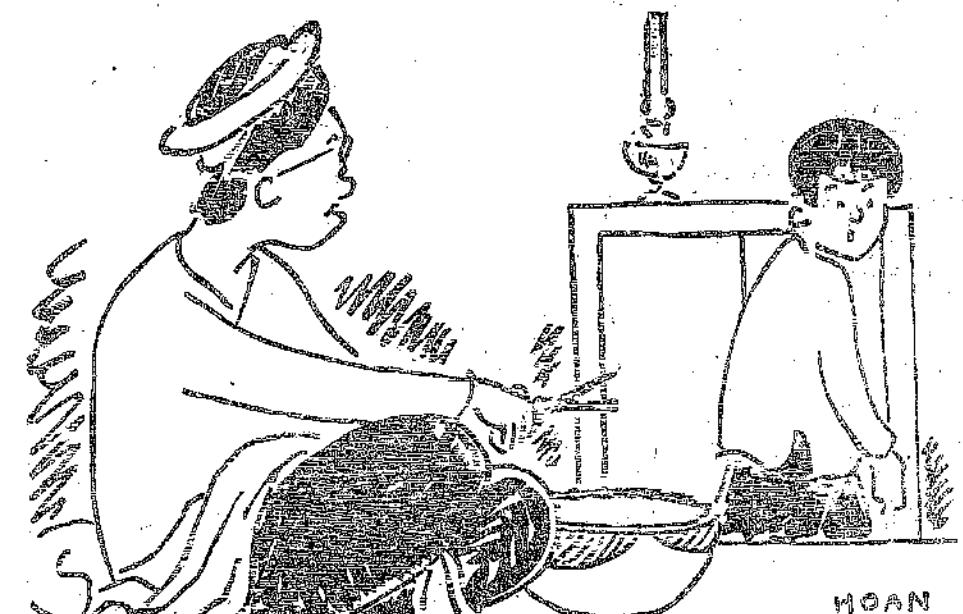
Kế nó chẳng nằm yên cũng chẳng được, nhưng vì nó, mà đến nỗi người chết lại nằm không được yên, thì cũng đáng giận. Nhưng, những một triệu bạc!

TÚ-LÝ.

MỘT GIAC MƠ DỮ - DỘI

Tôi mơ thấy tôi nằm trên vũng máu, Họ cắn nhau, họi nhau, giết nhau...
Đang chống tay nghe những tiếng con gi nữa?
hồn kêu,
Khắp bốn phương lóe-loẹt lửa trời chiều,
Muôn vật đều cùng tắm trong một màu đỏ khé.
Tôi chợt nghĩ: Hình ảnh cuộc đời là thế,
Có phải đời còn vui đẹp lắm đây
chẳng?
— Không, tôi muốn quên đi bằng chén mõ mang
Và gương cắt tiếng cười che tiếng khóc.
Nhưng Số-mệnh vẫn chưa sửa lòng độc,
Nhất định dùng quyền lực hại tôi chơi...
Bắt tôi hối đau khổ lại ngược xuôi
Trên hòn đất, than ôi, thân kiến muỗi!
Bắt lại rồi buông, buông ra mà đuổi,
Chứ không cho tan nát hận thùn hèn.
Tôi muốn tìm di một giấc đỡ cần yên
Thì kéo dây, lay hòn cho mở mắt!
Trên vực thẳm, một ngón tay khe khắt
Chỉ cho tôi trông khắp cõi mênh-mông.
Là chỗ nhân gian đang uồng mầu nồng,
Nuốt một nữa, còn phun nhau một nữa.
Ánh bình-minh tung bừng như lời reo, tiếng chúc:
Cây xanh tươi, chim đua hót, người sung sướng, ôi thái-bình
Tôi với xem tờ báo ở bên-mình;
Tinh bắc-ái rõ in trong những lời yêu-uy,
Trên bờ hồ Lê-Man người ta đang lặn kẽ
Săn đuổi lồng đồ-ky thân chiến-tranh,
Khắp thế gian đang hối tài-binhh.
Không đời nào, thực không đời nào còn có phen khói lửa!
Tôi đang mừng, bỗng sinh hơi ngờ...
Cánh thiên đàng kia đã có thực hay chưa?
Hay cũng lại là một cảnh nằm mơ?
Thế-Lữ

HOAAN

— Tோo ơi, lại đây tao do, rồi tao cắt cổ cho mày.

NHÀ KINH NGHIỆM LÊ - HUY - PHÁCH

đã phát minh những thứ thuốc

số 10, số 4, đều giá 0\$50, bành nặng thế nào uống vào cũng khỏi, số 18 giá 1\$00 khói hạch, quả xoài, đau xương, rát thịt. Sau khi khói Lậu và Giang mai, trong ống tiêu tiễn như kiến đốt, gần bay rát, nên dùng ngay số 12 giá 0\$60 và số 22, hộp lớn 2\$00, hộp nhỏ 1\$00

mỗi thứ 2, 3 hộp là quite sạch vi-trùng lan trong máu và thận thận. Bất cứ dân ông hay đàn bà, mỗi khi rượu say hoặc khó nhọc và vội tinh dục sẽ sinh bệnh phong tích: như da vàng, gầy còm, mắt xấu, tức ngực,

ợ chua, đau bụng, trong bụng nổi cục (rồi lại tan) dùng số 13 giá 0\$60 khói ngay. Thuốc cai nha phiến số 50 giá 1\$00 uống 1, 2 chai cai han, thuốc này không sói ruột, không sinh những bệnh như: phu, đau bụng, đi tiểu, ngáp, đờm dài, mồi hám khé chia.

CÁC THỨ THUỐC CỦA BẢN - HIỀU - KHÔNG HẠI SINH - DỤC VÀ SỨC KHỎE

LÊ - HUY - PHÁCH, số 12, Route Sinh - từ - HANOI

Chi - điểm các tỉnh: Saigon, M. Dương - văn - Vy 108 d'Espagnes (tiệm bán đồ đồng) - Nam - Định, M. Chấn - An - Lợi 202 Maréchal Foch - Hải phòng, M. Nam - Tân 82, Bonnat

đều có quyền bệnh kinh tặng các ngài

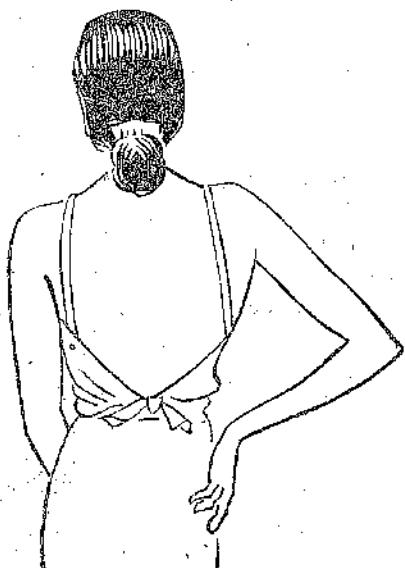
À mày lại cào rách ô của ông à ! Ông đánh mày dày nay, có giỏi thi...

DL

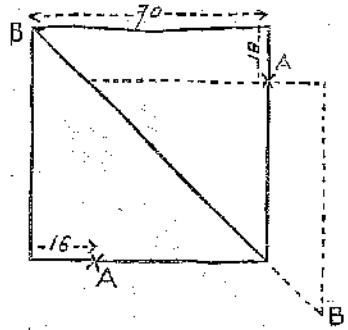

CÁI YẾM

Có tới hơn mấy chục năm nay, mấy cô « yệ tây » đem nhập cảng xí ra cái « so-mi » dầm. Cái yếm — một thứ áo lót minh rất giản tiện, phô thông, kín đáo của ta — cứ dần dần bị bạc đãi.

nó đè lên miếng kia một ít (hình A) thêm hai cái giải móng khâu vào hai đầu yếm trên đè khi mặc thì gài vào cái khuy ở đằng lưng (hình B). Hai

đầu yếm dưới cũng thắt ra đằng sau. Cứ theo như mẫu yếm này mà thay đổi đi đôi chút, ta sẽ có rất nhiều kiểu yếm khác nhau rất nhau.

CÁT-TƯỜNG

Tới ngày nay, các bạn gái tân tiến ở Hà thành và ở các nơi đô-hội không ai muốn dùng tới nó nữa và cố tình buộc tội nó đã làm cho cái gáy ngọc ngà, quý báu trở nên sần sùi, đen đúa.

Đồng ý với các bạn gái, tôi không tra đòi giải yếm buộc thắt ra đằng sau gáy, vì như thế không những nó làm hại cho nước da mịn màng, trắng trẻo ở gáy, mà nó lại còn làm cộn và làm mất cả vẻ đẹp của cái cổ áo, nhất là cổ áo lối mới.

Kỳ này, tôi hãy tạm cho một kiểu yếm mới ra mắt các bạn. Dùng một vuông vải độ 70 phân tây (0m70) gấp chéo cắt đôi, khâu lại với nhau, miếng

MẪU ÁO CÁT-TƯỜNG

Nhiều các bà, các cô phản nản rằng những mẫu quần áo do họa-sĩ Cát-Tường ugh ra, đưa cho các thợ may (đều là thợ chuyên môn) làm cũng không được vừa ý. Vậy muốn chiều lòng các bà, các cô, chúng tôi sẽ dự định mở một phòng thợ may và sẽ yêu cầu họa-sĩ Cát-Tường đến trông coi giúp. Rồi đây các bà, các cô sẽ có những bộ y phục lứa thời rất mỹ thuật như trong ý muốn.

PHẠM - TẤ

Tốt nghiệp tại trường múa may ở Paris
N° 23 phố Bờ-Hồ Hanoi

Cá nước chỉ có một anh tù
Nước Monaco ở gần lynch Nice (Pháp) là một xí dân ít và không phong phú gì. Cho nên các dinh thự cùng các công viên đều sơ sài, tiêu túy.

Cái nhà pha đê giam tù thi hở đến trăm chỗ. Vậy mà chính phủ không cần sửa sang đến. Vì sao? Vì cái nhà pha ấy lại vô duyên, hàng chục năm, chẳng có một khách nào vào tro. Năm nọ, một chàng công tử vô nghệ ngoại-quốc vì làm sắng phải phạt năm năm tù. Khi ấy chính phủ Monaco tính ra rằng nếu giam tên kia năm năm thì phải sửa sang nhà tù, mượn người coi... tổn đến hàng mấy vạn quan. Công khố rỗng, tiền hết, đến nỗi ông chúa xứ Monaco phải tha anh tù. Nhưng hắn buông quá, nói: tôi thích ngồi tù. Ngôi tù được sướng đủ thứ. Cơm ăn, áo mặc, có người hầu, trong lúc ấy, tôi đọc sách...

Rút cục, chính phủ Monaco phải biến anh công tử món tiền một vạn quan và mời anh làm phúc đi nơi khác cho.

Một con số đáng sợ

Trong lúc nhàn rỗi, một nhà làm báo Pháp vừa tính ra số ki-lô phần của phụ-nữ Pháp dùng hàng năm. Ông tính bỏ rẻ hàng năm, một bà hay cô dầm phải dùng đến 6 ki-lô phần các mùi. Số đàn bà Pháp (không kể các bà cụ từ 50 trở lên) có tới 14 triệu người. Vậy mỗi năm, họ dùng đến 8 vạn, 4 nghìn tấn phần. Đây là không kể kem, sáp bôi môi, nước hoa. Nếu đem số phần dùng bôi mặt mà quét tường thì sẽ làm trắng hết được hết các nhà ở thành phố lớn bên Pháp: Paris, Lyon và Marseille.

Một lối kén chồng

Một bộ-lạc ở vùng bắc giầy núi Liban có tục kén chồng rất kỳ khôi như sau:

... đánh giá ôn ài !

Hàng năm, cứ mồng một đầu tháng, vào quang 12 giờ đêm giờ đi, các cô con gái chưa chồng mà muôn lấy chồng đều kéo nhau ra về sông chảy dưới chân núi, ngồi dưới gốc cây dừa mà hát. Các cô thi nhau hát làm sao cho rất ai-oán, náo nức. Lúc này, những cậu con trai nào muốn kén vợ cũng rủ nhau đến chỗ ấy đứng tận dãy xa nghe hát. Đột nhiên, các cô em đang hát đúng đay mỗi cô cầm một quả dừa mang ở nhà đi và có đánh dấu vết xuống sông. Từ đó các cậu sô nhau nhảy xuống, lội ra cướp lấy một quả mang vào. Cô nào có dừa phải đưa cậu đã vớt được nó về ra mắt cha mẹ, rồi cậu kia lại về nhà mình.

Sáng hôm sau, cha mẹ cậu cùng họ hàng kéo đến nhà cô em, có mang theo một con lừa cùng các đồ vật khác để dâng cưới.

Có bé lúc này ở nhà trông ăn mặc cực sang đi ra, cứ thế nhảy lên lửa đánh cho nó thật đau. Lửa tức cong dưới chay, chú đê phải đuổi bắt cho được mang về. Thế là xong lễ cưới. Rồi cậu nào yếu không đuổi kịp, thì đánh chịu mất cửa, chờ lần sau lại đi vớt dừa nữa mới mong được cùng ai kết nghĩa trăm năm.

Lỗi kén chồng này kè cũng lạ, ban gái nhà Nam Minh nếu đem ra thi hành, tôi chắc một số đông con trai sẽ hụt vợ rất nhiều.

Lụa giải như sắt

Vải lụa ta thường dùng hay rách hoặc nát luôn. Một nhà bác-vật Ăng-le sau 10 năm khảo cứu, vừa tuyển bổ cho thế giới biết cái tin lạ này:

Ông đã tìm ra cách lấy kim khí như chì, đồng, sắt, pha vào vải, len, lụa làm ra những thứ này giải như sắt, sẽ không rách. Một điều nên trú ý là vải, lụa kia vẫn gấp, cắt được, màu mè nó cũng không mất, có thể đem may quần áo mặc được.

Hiện ở Luân-dôn đã có một công ty lập lên bỏ 5 triệu bạc Anh ra để thi hành lối buôn thứ vải mới này. Chắc các nhà có nhiều con lấp làm hài lòng lắm.

T. M.

MỞ VÀO NGÀY 8 MAI 1934

NHÀ HỘ-SINH VÀ DƯƠNG-BỆNH

của Bác-sỹ NÜYEN VĂN-LUYEN và Bác-sỹ PHẠM HỮU-CHƯƠNG
30 Rue Bourret 167, Boulevard Henri d'Orléans, đầu ngõ Trạm mới, Hanoi

Nhà thương nhân người đê và người ôm nắm riêng từng buồng. Mọi sửa sang rất rộng rãi, sạch sẽ, lịch-sự. Có đủ khí-cụ để chữa thuốc và đỡ đê kho.

Có chiếu điện-quang (Rayons X) và chữa bệnh bằng điện.

Có hai bác-sỹ và hai cô đỡ ngày đêm trông nom rất cần-thân.

Bác-sỹ Luyễn vẫn tiếp bệnh nhân ở nhà cũ (8, Rue de la Citadelle),

nhưng đến thăm bệnh luôn ở nhà thương.

Bác-sỹ Phạm Hữu-Chương sẽ ở luôn trong nhà thương, và có phòng thăm bệnh riêng ở đây.

NGƯỜI CAO ĐẾN THẬP VÀNG

CÂU TRUYỆN QUANH HỒ

SÁNG hôm nay cũng như mọi sáng, tôi lững thững đi bách bộ quanh hồ Hoàn kiếm. Sau trận mưa rào hôm qua, gương hồ trong láp lánh dưới ánh nắng mặt, phản chiếu những chùm lá cây xanh và tươi. Một con chim khuyên hót trong đám hoa soan đỏ. Vạn vật rực rỡ như ca, mừng buổi bình minh. Tâm trí nhẹ nhàng, tôi dương nghĩ vơ vẩn đến cái vui sống ở đời, chân tôi hối hả chạy phải một vật mềm nhũn. Tôi cúi xuống xem: trên đám cỏ ướt, một con thằn lằn chết nằm tro. Chân nó co quắp lại, cái bụng trắng bệch ngửa lên trời, đầu rủ nghiêng xuống một bên, có vẻ tự lụy như ông nghị ngồi nghe diễn thuyết.

Con thằn lằn nằm chết một cách tro tro kia lại khiến cho tâm hồn tôi ấm-dặm. Nó bây giờ cũng chẳng khác gì hòn cuội trên đường, vô tri, vô giác. Mai kia, kiền cỏ, côn trùng, chúng sẽ kéo đến sáu sáu cái mồi ngon, rồi con thằn lằn đã chết rồi vẫn sống, sống trong thân thể những côn trùng, kiền cỏ. Những tư tưởng ấy bắt tôi nghĩ đến thân thế tôi, thương đến thân thế người ta. Một mai tôi cũng chẳng khác gì con thằn lằn, mà những khách du nhai đương hồn hồn đi lại, cười cười, nói nói chung quanh tôi cũng sẽ chung một số phận như tôi.

Tôi vẫn khoán là vì nhẽ ấy. Chúng ta chỉ có thể thôi ư? Sống một đời phủ du, chịu khổ sở đắng cay rồi cũng như con thằn lằn. Thật là ức cho tình tự cao của loài người.

— Thị vẫn ! người ta là một giống vật có tính tự cao, tự đại quá. Trong các loài cầm thú, chỉ có người ta với giống công, giống rẻ rủi là có thể tự mình tốt đẹp, tài giỏi hơn các giống khác. Loài người tự cao đến nỗi nghĩ rằng sau khi nằm xuống đất lại muốn lên trời bay sang tây phương, lại muốn sống một đời nữa, dài vô cùng tận. Sống một đời ngắn ngủi trên trần, đã chịu đau đớn, khổ sở bao nhiêu rồi, mà lại còn muốn sống mãi, thật lòng tham của họ không bao giờ hết.

Họ tham cũng như họ kiêu. Họ không những tự cao với những con vật khác, họ lại tự cao với họ nữa. Khác nhau vì một tí da là đã có thể tự cao được rồi, chỉ có giống moi ở Phi-châu là chẳng có thể tự cao với ai được thôi. Người giàu từ cho mình là hơn người vì mình giàu, ông Phạm-kim-Khánh tự cho mình là hơn người vì ông có cái Lê-bông, cô Tân-nữ tự cao vì có cái mũi thính hơn người, còn các cậu công tử bột tự cao rằng đã thắt được cái « nơ » khéo, deo được cái « ca-vát » đẹp.

Bà Ếch — Úi chà ! cô mang nặng quá, cô đưa tôi mang đỡ cái ô cho nào.

— Nhưng anh phải biết. Người ta có tính tự cao tự đại thật, nhưng lại có chí làm chủ nhân ông cả thế giới. Vậy chẳng phải là người có nhiều đức tính sao ?

— Phải, có nhiều đức tính. Đức tính thứ nhất là loài người không đi bằng bốn chân, lại chỉ đi bằng hai chân sau. Ngoài cái đức tính ấy, loài người yếu, ốm, hay rút đầu, sờ mũi, không chịu được phong sương như các loài vật khác, cũng vì thế mà họ bắt đắc dĩ phải mặc áo, đức súng đê đậm chém nhau, giết chóc nhau.

Họ lại còn có linh hồn nữa, một cái linh hồn bất diệt. Nghĩa là họ bảo họ có linh hồn. Cũng như họ bảo có thần, thánh, ma, quỷ, chỉ phiền nỗi chưa ai trông thấy ma, quỷ, thần thánh, cũng như chưa ai trông thấy linh hồn người bao giờ.

Và lấy sự hành động mà xét, thì dẫu có linh hồn dẽ sai người ta hành động, linh hồn cũng không phải là sự khiến dính kinh dầu. Nhân, nghĩa, lễ, trí, tin chỉ là cái mặt nạ để che lồng vị kỷ, lòng dục vọng, lòng độc ác ; những đức tính của linh hồn loài người.

Thứ hai, ngoài loài người ra, có con vật nào lại giết đồng loại vì tiền tài, vì ghen tuông không ?

Con thằn lằn kia nó chết, ta có thể

nói là tự nhiên mà nó chết. Nhưng chắc không phải nó chết đói. Loài thằn lằn làm gì có hội buồn, có đặc quyền, làm gì có nhà băng. Còn ở xã hội người ta, có nơi chết đói, chết khát thì có nơi đem đồ cà phê xuống bể, có nơi đem đốt lửa, có nơi đem trâu bò giết đi mà không ăn, đem sữa đồ ra đường...

— Ô ! đó là vấn đề kinh tế rồi. Anh biết gì mà nói.

— Thị vẫn tôi biết gì đến kinh tế. Nhưng tôi không hiểu làm sao mà đến nỗi ấy, nếu loài người là loài vật có lòng nhân đức, có thể tự cao là linh hồn vật.

— Thị nào ai bảo anh phải tự cao. Anh thử trông : kia những người đi chơi phiêu bến hồ, toàn là những người cá đáy, những người mà anh bảo là nham hiêm, là ích kỷ, là độc ác. Anh có thấy ghét cay, ghét dểng người ta không ?

— Không. Tôi chỉ thấy thương hại người ta thôi.

— Anh cũng là người. Vậy anh thử hỏi anh xem anh có độc ác, có ích kỷ, có nham hiêm không ?

— Không. Tôi chỉ ao ước thành ra tốt hơn xưa, có lòng vị tha, hảo hức làm điều thiện...

— Hay nhỉ ! loài người thì anh cho là độc ác, nham hiêm, đủ các tính xấu, chỉ riêng anh là đủ các tính tốt. Anh chẳng tự cao chút nào.

— Ấy, cũng bởi tôi thuộc về loài người.

Con heo là

Các báo trong Nam đăng tin rằng ở làng Thiên-mỹ có bà Tư Cố tình hay yêu mến súc vật. Bà nuôi được một con lợn sề (heo cái), tă sanh vài ba lứa rồi. Thường bữa bà cho nó ăn uống, và săn sóc đến nỗi một cách tử tế, nên nó cũng mến bà lắm.

Mới đây, bà chẳng may phải bệnh mất. Lúc đưa linh cữu ra, con lợn sề kia khăng-khang một mực đi sát bên quan tài của bà mà rống, mà kêu một cách thảm thiết, như tỏ tình thương tiếc bà chủ yêu dấu của mình. Đến huyệt, người ta đuổi nó đi chỗ khác, song nó cũng chẳng chịu đi, nhất định đứng đấy, pháo nổ nó cũng không sợ, không chạy. Khi đã hạ huyệt, nó liền đi vòng quanh huyệt ba vòng, rồi mới chịu quay về. Có khi hai giòng nước mắt nó lại rơi lâng lâng, tuy không thấy báo trong Nam nói tới.

Về nhả, con lợn đó bỏ ăn luôn ba, bốn hôm và mấy đêm hôm ấy, vào khoảng 8, 9 giờ, nó lăn ra mõm bà chủ nó mà kêu, gào, thút-thít đến nỗi mấy nhà gần đây nghe phải phát sợ.

Còn một cái hiện tượng lạ lùng nữa là trong lúc bà Tư Cố về trời thì con mèo của bà nằm trên bộ ván ngang chổ bà nằm cũng tắt hơi.

Câu truyện là lùng thám. Hình như chúng ta đã được nghe một lần rồi mà lần ấy lại là truyện con chó hay con ngựa thì phải. Nếu đem truyện này mà kể cho những nhà phù-thủy cao tay như Nguyễn-văn-Vĩnh tử, Lộc-côc-tử thì chắc họ bảo là truyện trùng. Bà Tư Cố, heo họ, chắc mất vào giờ thiêng, nhưng thú trùng này không làm chết người, chỉ làm chết mèo, không làm người hóa điên, chỉ làm lợn trở nên thông minh như người.

Nhưng một con béo, mọi ngày chỉ biết ăn, ngủ — cũng như các cậu công tử bột — mà không tự dung biết đi theo đám ma, khóc, biết đi riệu ba vòng quanh huyệt, (chứ không riệu bốn vòng,) thì con heo đó thông minh quá, mà chỉ có người là một loài vật có thông minh.

Lợn mà thông minh đến thế chắc chỉ có lon của bác-sĩ Nam-Anh, mà trí thông minh của con lợn ấy, hẳn là trí thông minh của nhà văn-sĩ nào đã bịa ra nó.

TÚ-LÝ

KIÊU NHÀ BẾP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NHỆP VẼ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nghiệp vẽ kiêu nhà. Vì được lòng tin của các ngài trong ba kỳ, nên chúng tôi đã lập thêm một số nhà ở THANH-HÓA (xin tịnh giá ba)

TOUT POUR ARCHITECTURE

NHUẬN - ÔC

SIEGE . 168, Rue Le-Lợi, HANOI (Gần trường Thể-đục)

AGENCE . 68, Avenue Maréchal Joffre, Thanh-Hoa

MỘT CÁCH LÀM CHO NGƯỜI MẠNH KHỎE LUÔN

Ăn uống ngon miệng dễ tiêu, biết đổi, tức là trong người mạnh khỏe, vỗ béo. Năm mươi các ngài thấy trong mình ăn kháng tiêu, hay là nón զ, dày hơi, đau tức đau bụng, các ngài nên mua ngay một lô Gastro 0340 զ, hiệu thuốc tây VŨ-BỘ-THIN pha uống mỗi tối là khỏi ngay. Thuốc này mới phát minh, hợp với phủ tang người Annam, rất bù cho bù tiêu, chữa được nhiều người khỏi bệnh da dày và đau bụng kinh niên.

N gồi đọc sách trong phòng tịch mịch, hay cầm cuộn làm việc giữa nơi ôn ào, hay đi trên các đường phố Hà-nội, bên những tiếng xe hơi, xe điện qua lại, bên những người tấp nập với vàng, tôi thường có lúc như sực tỉnh ra, ngạc nhiên thấy mình sao lại sống ở đây, sống ở trong nơi thị thành cát bụi này.

Rồi trong giây phút, tôi trông thấy cảnh hùng vĩ quanh hòn của núi cao, rừng cây, nghe thấy tiếng gió rì rào trong cây, ngửi thấy mùi hoa lá hoang dại. Những hình ảnh xa xôi đó cùng với khói hương của đời thơ ấu, trong giây phút làm rung động tâm hồn một người như lạc vào chốn dô hộ, một người đồng rồng nhớ non nước cũ — tức là tôi đây.

Sáng hôm nay, đứng trên gác trông ra, cảnh xưa lại hiện đến một cách hoàn toàn đầy đủ. Tôi hit thở gió qua vào đây ngực, thấy khí vị thương du còn đượm nồng trong huyết mạch, tôi đê tiếng lòng hòa theo bài thơ rừng rú, và muốn đem kề cho các bạn thành thị nghe một câu truyện ngày thơ.

Truyện này là truyện tôi vào khoảng 15 năm về trước. Bao nhiêu điều ký ức đều ám sau lẵn sương mù của thời quá khứ, duy chỉ có truyện ấy là vẫn còn rõ rệt tươi thắm, như mới qua đầu một ngày.

Tết năm ấy, tôi mới lên mười hai tuổi.

Chiều mồng ba, trời tạnh ráo và ấm áp hơn mấy ngày trước giờ bắc, mưa phùn. Tôi sung sướng chạy ra ngoài chơi, đi lắn với bạn trai gái thồ, cười nói vang dường, sống sinh trong bộ quần áo chàm mới.

Xa xa, áp vào chân núi, lác đác mấy chiếc nhà sàn mái giốc, trồng quét với trăng dán câu đối đỏ, điểm vào những vùng cây lá mờ xanh. Cảnh vật trông đóm dáng như một cô gái sắp về nhà chồng, trên đờ phảng phất một làn sương lam lẩn với màu khói pháo.

Tôi đi khỏi một quãng đường đất đã khô, thì thấy một đám đông người đang chạy nhảy reo hò trên một vùng cỏ non rộng rãi. Chung quanh đó, từng tắp trai gái vỗ tay hòa theo, làm vang động cả hai bên núi đá.

Tôi chạy lại coi thì đó là một cuộc đánh «còn».

Quả «còn» tức là một quả đùm bện vải mầu, tròn và to gần bằng một quả dưa; năm, sáu tua vải ngũ sắc đính vào làm thành một túm đuôi heo rất dài. Mỗi năm, trai gái thồ lại họp nhau

một nơi đánh «còn» thi. Bên trai tung «còn» qua một cái vòng tròn cao, đè bên gái bắt tung trả lại, bên nào tung không trúng và hay rớt là thua.

Quả đùm bay lượn trên không trống rất đẹp, rơi xuống bên gái là bên tôi đang bước tới, thi phanh nhanh một cô trẻ nhất, và nhanh nhẹn nhất hay bắt được. Mà mỗi lần bắt được thi bao nhiêu miệng cùng khen :

— Ché Sao giỏi a !

Cái vui vẻ sung sướng của người con gái hiện trên khuôn mặt đầy đặn, trên đôi mắt đen láy và trên cặp môi ăn trầu đỏ tươi... Tôi cũng vỗ tay reo với mọi người, lại reo to hơn. Nàng thích chí, quay lại nhìn tôi mỉm cười, rồi liền quay đi, rún mình vung quả còn tung sang cho bên địch.

Tôi chạy đến bên nàng nói :

— Ché sao tức còn dây lai ! (Ché Sao đánh «còn» giỏi lắm).

Thì nàng cầm lấy vai tôi gật đầu cười, hỏi lại bằng tiếng thô :

— Thật không ! thật không ! Cậu con trai cũng biết đánh chứ ?

Tôi toan đáp thì nàng vội nhảy lên bắt được quả đùm lần nữa rồi tung sang. Tôi cũng nàng chạy lẩn vào đám chị em nàng. Lúc quả đùm bên kia đánh về, nàng mải vui cười và mải

Lúc nghỉ đánh, Ché Sao rủ tôi đến một đám cổ khò nhất ngồi xuống và bảo tôi ngồi theo. Tôi nói :

— Ché Sao đánh trông đẹp mắt quá, quả «còn» cũng đẹp, em ước gì có một quả để tập đánh.

— Nqong Mai cũng thích đánh «còn» u ?

Rồi nàng lại nhìn tôi bằng đôi mắt tươi cười, đê hai tay lên hai má tôi, hỏi nữa :

— Nqong Mai lên đây lâu chưa ? Nqong Mai là người kinh, sao biết nhiều tiếng thô thế ?

— Em ở đây lâu rồi, mà em yêu người thô lắm, Ché Sao a, nên em biết nói tiếng thô ngay... Ché Sao à ! Ché Sao có biết tiếng kinh chứ ?

— Có biết, nhưng biết ít thôi. Chị không hay nói mấy khi.

Rồi nàng lại hỏi :

— Nqong Mai ở đâu thế ?

— Em ở với thầy me em làm quan thầy thuốc ở nhà thương.

— Nhà thương ài thế thì tôi biết rồi, tôi đã đến xin thuốc mời vài bạn. Còn nhà tôi thì ở Lũng-luống, cách Quang-uyên chừng sáu cây.

— Thế thì xa quá nhỉ !

Thấy tôi có vẻ buồn, Ché Sao liền nói tiếp :

— Mà phiền chợ nào, tôi cũng đem gạo, đem bắp ra bán...

— Ô, thích nhỉ ! phiền chợ mòng năm này Ché Sao vào chơi nhà em nhé !

Mồng năm tôi không đi bán, nhưng tôi cũng ra.

Sau khi hỏi truyện về gia đình tôi, nàng cho tôi biết cha nàng làm xá đoàn(một chức tươn dương với chức trưởng tuần ở dưới kinh), em trai

nàng đi học cùng một trường với tôi, mà nàng thích em trai nàng biết chữ lắm.

Lúc nàng nói, đôi mắt thường trông đi, thỉnh thoảng lại ngừng lại mím cười, hoặc trả lời câu chào hỏi của một người chị em qua đó.

Tay nàng cầm lấy tay tôi, khen lay tôi trắng, nhưng bé quá, già quá, mà gân xanh, sao lại nhiều thế này ?

Mặt Nqong cũng trắng nhưng cũng có gân xanh trên trán, thế không khỏe đâu. Em của tôi ở nhà, nó đến, nhưng nó khỏe lắm cơ ! Sao Nqong Mai nhìn tôi nhiều thế ?

Tôi dăm dăm, nhìn nàng không chớp mắt, tỏ ra lòng yêu mến không biết ngần nào. Thấy nàng hỏi, tôi cũng vâng nhủ, rồi yên lặng cười. Nàng cũng cười theo và bảo tôi :

— Mắt Nqong Mai trông đến hay hay !

— Hay hay làm sao kia ?

Nàng vẫn vo thưa :

— Không biết.

Trời gân tôi, mọi người ra về gần hết. Ché Sao đứng dậy cùng tôi về một đường. Lúc đến chỗ rẽ về Lũng luống tôi không nói một lời nào. Ché Sao chào tôi rồi ngạc nhiên hỏi :

— Nqong Mai làm sao thế ?

— Không.

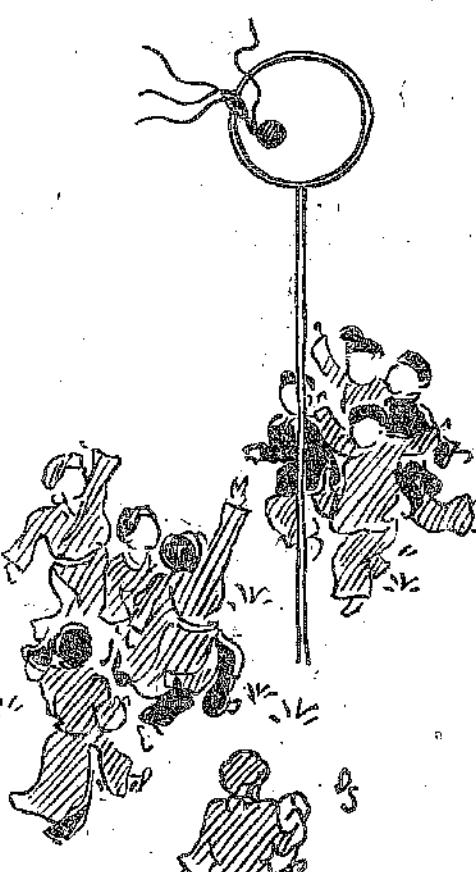
— Thế sao Nqong Mai lại không chào Ché Sao đi.

Tôi chào nàng rồi phụng phịu trông chỗ khác. Nàng cầm lấy tay tôi, nắm chặt lấy một lần nữa, tiếng nói nhỏ nhẹ :

— Thôi Nqong Mai về nhé !

Rồi tất tả đi liền.

Tôi muốn chạy theo, muốn gọi to lên rằng: « Cứ ở lại với em », nhưng nếu tôi gọi thì tôi đến khóc mất. Đứng trông bóng nàng đi cho đến lúc khuất

tránh tôi nên đè rơi xuống đất, tôi nhặt ngay lấy đưa cho nàng và hỏi :

— Hả khỏi tức đuỗi nô, Ché sao ? (Tôi đánh với cô được không Ché Sao ?)

Nàng nhìn vào tận mắt tôi có vẻ ngạc nhiên :

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHO ĐƯỢC

NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT

HIỆU CON VOI

1 lọ, 3 grammes 0 \$20, 1 tá 2 \$00, 10 tá 18\$00

1 lọ, 6 grammes 0.30, 1 tá 3,00, 10 tá 27,00

1 lọ, 20 grammes 0.70, 1 tá 7,00, 10 tá 63,00

PHÚC-LỢI, 79, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.

Đại-Lý: MM. Pham-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon — Đồng-Dức 64 Rue des Can-tonnais Hanoi — Thiên-Thành phố Khách Nam-dịnh — Phúc-Thịnh phố Gia-long Hué.

NHÀ HỘ-SINH MỚI MỞ

42 Ed Henri d'Orléans
(cạnh nhà Demange cũ)

PHÒNG KHÁM BỆNH

Phố Citadelle № 18 bis 1

Chá Ông Y - sĩ hưu tri

HOÀNG-GIA-HỘI

TRẦN-DÌNH-TRÚC

LUẬT-KHOA CỦ-NHÂN ĐẠI HỌC-BƯỜNG
PARIS, CỔ-VĂN PHÁP-LUẬT
Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs
(cạnh bến chờ Hàng Da, Hanoi)

Việc kiện tụng, làm đơn, hợp đồng, văn tự.

Bồi ng. Mua, bán, nhà, đất, v. v....

Lệ hỏi pháp-luật: mỗi lượt 1 đồng

Ở xa xin gửi mandat

hắn, tôi mới quay trở lại, trong lòng có một thứ đau đớn êm ái, một thứ buồn tủi sưng sướng, mèn mông.

Phiên chợ mồng năm, tôi đang đứng tựa bao la sau nhà, trông theo những người thồ đi về các làng xa khuất, bỗng có tiếng trong trèo gọi ngoài cửa:

— Noọng Mai có nhà không?

Tôi nhận được tiếng quen, chạy ra reo lên:

— Ché Sao! Ché Sao ra chơi!

Nàng trông tôi một cách yêu đương và cười vừa mở dãy lấy ra một vật đưa cho tôi:

— Nè, cho Noọng Mai nè!

— Ô, quả «còn», Ché Sao cho em đây ư? Thích nhỉ.

Tôi giặt nàng vào nhà, thấy vật gì cũng khen đẹp và hỏi tên; nàng trả nhất những tranh vẽ treo trên tường với mấy bức ảnh chụp.

Nàng ngây ngô hỏi:

— Những cái này mua ở đâu thế? Cái tranh này trông giống Noọng Mai quá.

— Ánh của em đấy. Đây là mẹ em, đây là thầy em.

— Tài nhỉ, ai vẽ cho em thế?

— Không phải vẽ! chụp đấy. Thầy em biết chụp cơ!

— Thế bây giờ thầy Noọng Mai còn biết chụp không!

— Còn chứ! Bao giờ thầy em về em bảo thầy em chụp cho Ché Sao một cái.

— Ô, thế thi thích lắm nhỉ!

Từ hôm đó, tôi đã có một người bạn ở giữa nơi hoang vắng, tôi không phải thẫn thơ một mình đi trên các bờ suối như xưa nữa, tôi không phải ngắn ngắt tìm những người êm ái tôi trưởng tượng ra nữa, vì người êm ái đó nay đã có, tức là Ché Sao của tôi.

Phiên chợ nào nàng cũng ra nhà tôi chơi. Nàng quý mến tôi cũng như tôi yêu mến nàng, sự yêu dấu đó ở một người con gái thô lại bộc lộ ra một cách thực thà bằng những thứ quà mọn nàng đem cho tôi. Lần nào nàng ra cũng mang theo một dãy quả ở vườn. Nàng đưa cho tôi bảo những quả này ăn ngon, những quả này dễ được lâu, rồi cùng ăn với tôi một cách ngọt lành lắm. Tôi có kêu nhiều thì nàng nói:

— Đầu mà nhiều, vườn nhà chị còn nhiều lắm cơ! Hôm nào Noọng Mai về «bản» (về làng) chơi, chị hái rõ nhiều cho mà ăn. Mà Noọng Mai thế nào cũng về «bản» chơi nhé!

Thế rồi một phiên chợ kia, Ché Sao giặt hai con ngựa nhỏ đến giục tôi mau mau về Lũng-Luông với nàng. Tôi ngẩn ngơ:

— Nhưng em phải đi học, có được nghỉ đâu?

Nàng tự nhiên trả lời:

— Mặc kệ chứ! em tôi bảo Noọng Mai học giỏi lắm kia mà, cần gì phải học nhiều thế? Về «bản» chơi với tôi một hôm!

(Còn nữa)

THÈ-LŨ

CHÙA BÚT MÁY GIÁ RẤT HẠ
ĐÓNG LẠI SÁCH BÌA DA VÀ BÌA VẢI RẤT ĐẸP

MUA LẠI SÁCH HỌC CHỮ PHÁP
MUA LẠI CÁC THỀU-THUYẾT CHỮ TÂY
VÀ QUỐC-NGỮ

NAM-KÝ thư-viện cho thuê:
10.000 quyển sách chữ Pháp
2.000 » » Quốc- ngữ
Mỗi tháng chỉ có... \$ 60

NAM-KÝ THƯ-QUẢN kính cảo
17, Boulevard Francis Garnier, Hanoi - Tелефon 6288

Của Sở Hải Dương

I. Giấy khen

Hai ông nghị gấp nhau
nói truyện ông béo nói:

— Ngày bác, tôi vừa nhận
được giấy khen về...

Ông già — Tôi xin mừng
bác, chắc lại về việc trung
thành hẳn?

— Không, giấy khen về
con bò của tôi béo nhất ở kỳ
đấu xảo Canh-nóng vừa rồi.

II. Con trưởng

Trong hàng kinh ông khách
vừa bảo làm cốc sitch-tông.
Năm phút sau, anh bồi
mang ra đặt lên bàn rồi quay
đi. Ông Khách gọi vội lại:

— Ngày anh, trong cốc có
con ruồi.

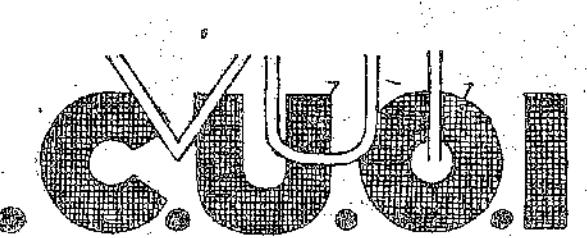
— Thưa ngày, ngày tha
lỗi cho, con trưởng con đã
nhặt hết cả rồi.

Của Tyba Thanh-hoa

Vấn đáp

I. Một cô giáo hỏi một cậu
học trò nhỏ sisu về cách tri:

— Em thử chỉ loại có vú
trong phòng này (bà giáo
định nói con trâu vú ở trên
tường). Nhưng cậu học trò
lại không hiểu thế, đỏ mặt

rồi ấp a, ấp úng, nhìn vào
ngực bà giáo.

II. Thị so học yến lược,
quan trường hỏi một «ông»
thí sinh:

— Tra ghê thi phải dùng
thuốc gi?

Ông ta nghĩ ngồi một lúc
rồi nói:

— Bầm ngài, lẩy lá táo
chộp với nhó nồi, rồi rã lên
đem sáp vào chỗ ghê thời khỏi
ngay, chúng con đã làm
nhều lần đều thấy nghiệm.

P. V. Phúc Haiphong

Học trò lát

— 3 lần 5 là mấy?

— Bầm thày, 3 lần 5 là 14...

— Ai bảo anh? 3 lần 5 là
15 chư.

— Bầm thày, con chưa nói
xong q. 3 lần 5 là : 14 cộng
với 1 q.

Của S. Tong Hanoi

Không giỏi

Mẹ — Ngày giáo dạy con
có giỏi không?

Con — Hình như không
giỏi lắm, mẹ q.

— Sao con biết?

— Vì sáng hôm nay, thầy
giáo phải hỏi con 5 cộng với
4 là mấy?

Của T. L. Vinh-yen

Bóng cõi phán

Bóng cõi lén đang ống-éo
truyền phản, cõi chơi ném
thấy con mèo đen lén ra, mon
men chực tha cái dùi gà ở
trên bàn thờ.

Có liền ra hiệu: «Ú! ú! »

Các người hồn bóng thấy
cõi đang vui, bỗng tự nhiên
lại ú, tưởng cõi giận, liền
xùm quanh cõi hết sức kêu
van, nhưng càng van, cõi
càng ú. Mèo sắp tha dùi gà
chạy, mọi người vẫn
chưa biết. Cõi xem chừng
không ú được nữa, liền
phản:

— Mau lén! mèo nó tha
một me cái dùi gà đi rồi còn
gi!

Của Nhiêm Hanoi

Hà hai tay vô địch

Này, vừa rồi, tôi hả một
tay vô địch ping-pong với
một tay vô địch bi-a đấy.

— Chỉ nói khóc. Tôi thấy
anh chơi cả hai thứ đều
soáng cả.

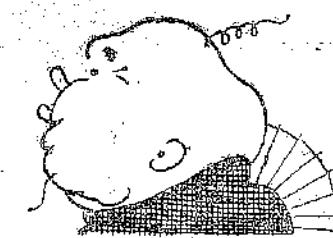
— Là vì tôi đánh bi-a với
nhà vô địch ping-pong vì
đánh ping-pong với nhà vô
địch bi-a.

Của T. Q. Đăng Lao-kay

Không hát

Trong lớp đồng áng:

Thầy (quát) — Ngọc, học đi!

Ngọc (dắt - minh):

Đè...đè... kêu, đê kêu...

Thầy (quát): d h!

Ngọc — Thưa thầy, nhà
con nuôi nhiều đê mà con
chưa nghe thắc đê hái bao
giờ, đê nó chỉ kêu thôi à!

Của P. H.

Kỳ phùng địch thủ

(sổ chân lỗ mũi)

— Hôm nay, tôi thấy một
người mũi dài, mà hai cái
lỗ mũi to bằng hai cái bàn
chân.

— Ấy, tôi cũng thấy một
người có bốn chân.

— Bốn chân thì là loài vật
chết gi?

— Không. Đó bảo làng người
mà.

— Thế đê cả bốn chân à?

— Không. Đó có hai, còn
hai chân số vào hai cái lỗ
mũi của người anh vừa nói.

Của D. K. Siem

Sược thầy khen

Anh Ất đi học về, trông cõi
về vui mừng. Cha anh hỏi:

— Bữa nay con được thầy
giáo thưởng hay sao mà
mừng thế?

— Con không được thưởng,
nhưng được khen.

Cha — Khen làm sao?

— Con không thuộc bài,
nhưng thầy lại khen rằng:
anh học giỏi nhỉ!

PHẦN TRẦN

Ông Hữu Phủ Tho người
gửi bài chào cõi đăng ở mục
Vui cười, không phải ông
Nguyễn Hữu Giáo học
trường Pháp Việt Phủ Tho.

KẾT QUẢ CUỘC THI

(Số 98, 99, 100, 101, 102).

Thi vui cười

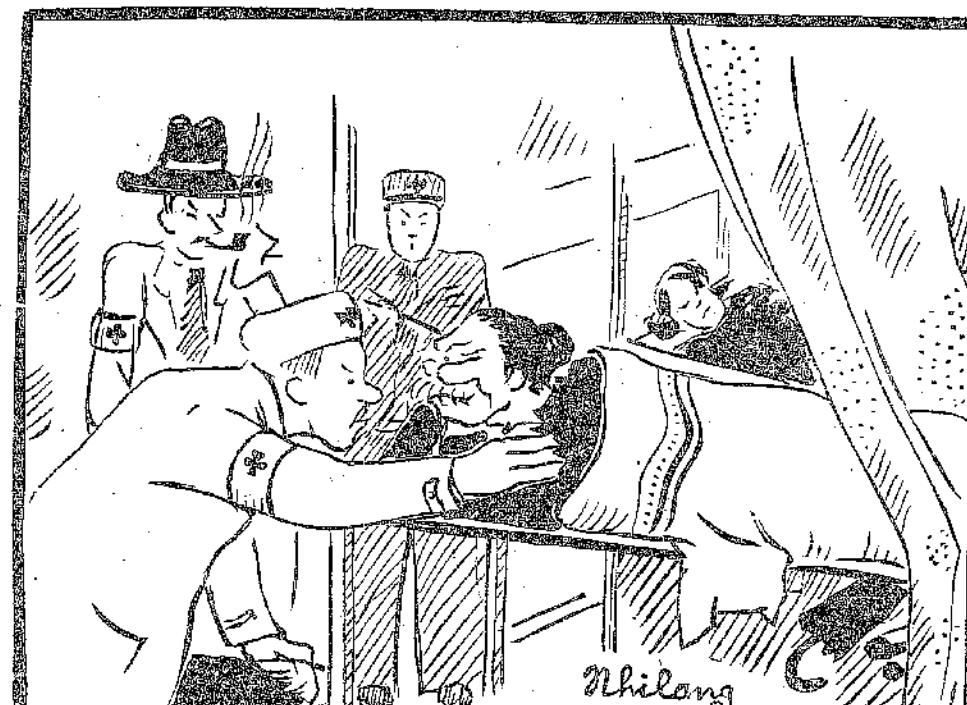
Giải nhất về ba bài đăng
trong số 98 của ông Võ-danh.
(Ông Võ-danh làm ơn cho
biết tên và chỗ ở).

Giải nhì về 3 bài đăng trong
số 101 của ông Nguyễn-đức-
Toại lăng Đồng-thanh, tổng
Tri-lai, huyện Vũ-liên, Thái-
binh.

Thi tranh khôi hài

Giải nhất về 3 bức tranh ký
T. D. đăng trong số 100 và 101
của ông Trần-văn-Đức 78, rue
du Chanvre Haaoi.

Giải nhì về bức tranh Gọi
chuông đăng trong số 98 của
ông B. T. (ông Đ. T. làm ơn
cho biết rõ tên và chỗ ở).

Khán Hộ. — Đã tiêm chưa? Đã tôi tiêm cho.

Lý Toét. — Đã, thật quá chưa q. Ở nhà thì thẳng cháu Cả nó vẫn tiêm cho, từ hôm vào trong này thêm quá, nhớ thấy tiêm cho vài điếu.

NGŨ TINH NHÂN TAO HUYẾT

Cửa Trung-Hoa danh y Yvesionine phát minh, đã phân chất tại phòng thí-nghiệm Hanoi ngày 15 Avril 1932. Quan chánh phòng thí-nghiệm cho giấy nhận thực rằng: « Thuốc này không có công phạt, dùng để tăng sức khỏe, bồi khí huyết, làm cho Hồng huyết trong sạch, và trừ trùng độc lậu, giang-mai ».

Trị bệnh: xanh xao, gầy còm, kinh sợ, hay quên, kém ăn ít ngủ, mộng mị, hoạt tinh, chóng mặt, rát đầu, mồ hôi trộm, đánh trống ngực, can thận suy, bệnh lậu giang-mai chưa tuyệt nọc, dân bà kinh nguyệt bất điều, khí hư, bạch đầm. Cụ già khí huyết kém. Trẻ con cam, sài, ghè, lở. Mỗi chai 1\$50 — 6 chai 7\$50.

Trong hiệu có lương y án mạch không lấy tiền.

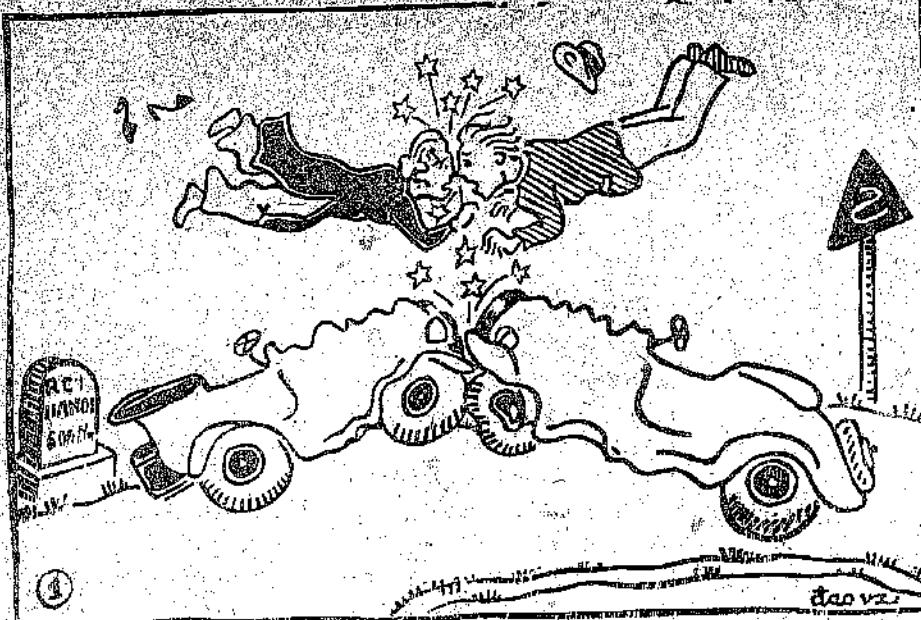
NGŨ TINH DƯỢC PHÒNG. Số 114, phố hàng Bông, Hanoi

KHOI MỐI LẤY TIỀN

Lậu và giang-mai là hai bệnh rất nguy hiểm cho toàn xã hội. Vậy ai nấy phải muốn khỏi lậu và giang-mai phải trả tiền. Thuốc chế theo lối khoa-hoc, không dùng bao nhiêu thủy ngân nên không độc lén răng, không vật và không hại sinh-dục; và với tiếng đồng hồ để hủy chuyên thấy đỡ rồi, chẳng bao lâu rứt.

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

241, Route de Hué (24 gian), Hanoi
cô buồng riêng khâm và chữa bệnh tích rất hợp
về sinh, có gửi thuốc theo lối linh hóa giác ngứa
đi các tỉnh (như viết thư kẽ bênh phân minh và
cố nhiều thứ — thứ nào cũng \$ 60 một và — mỗi
thứ chữa một thời kỳ khác nhau).

Hữu duyên... thiên lý năng tương ngộ... và

LÁ THƯ

MỘT HỎI — MỘT CẢNH

(Trong một căn nhà ngoài ở
một phố hẻo lánh. Ngoài đường,
trời mưa to. Không có một người
hay một cái xe nào đi qua).

Các vai:

ĐỊNH — Mặc.
THỊNH — Mặc.
CON SEN

KỊCH I

Định và một con sen.

CON SEN ướt lướt thoát ở ngoài
vào. — Thưa ông, có phải ông là ông
Thịnh không?

ĐỊNH — Ngẫm nghĩ, mỉm cười. —
Phải, chính tôi là Thịnh, cô hỏi gì?

SEN đưa phong thư. — Vậy thi
cô con gửi ông bức thư này, cần lắm,
nói mồi ông lại ngay cho.

ĐỊNH (vẫn mỉm cười nhìn trời). —
Mưa thế này cũng lại ngay... Thời
được, em về nói: tôi lại ngay bây
giờ nhé.

SEN chào, đi ra.

KỊCH II

ĐỊNH gọi với lên gác. — Anh
Thịnh ơi!

THỊNH (giọng gái). — Cái gì thế?

ĐỊNH — Xuống ngay đây có việc
rất cần.

THỊNH (thảng thỉnh bước xuống). —
Việc gì mà cần thế, anh?

ĐỊNH — Đi chơi đi.

THỊNH — Tạnh mưa đã chứ.

ĐỊNH (quả quyết) — Phải đi ngay...

THỊNH — Tôi gì mà đi đâu bây giờ
cho khồ. Trời mưa như tắm như tă
thế này.....

ĐỊNH — Mặc.

THỊNH — Gió thổi ầm ầm....

ĐỊNH — Mặc.

THỊNH — Sám chớp đúng đúng...

ĐỊNH — Mặc.

THỊNH — Anh xem có ai dám đi ở
ngoài đường không nào...

ĐỊNH — Mặc.

THỊNH — Hãy đợi ngọt mưa một
chút đã. Hay để gọi xe rồi hãy đi có được
không.

ĐỊNH — Phải đi ngay...

THỊNH — Thật không có ai gần đó,
lần thẩn, điên cuồng và dại dột như
anh.

ĐỊNH — Mặc.

THỊNH — Đây, mặc thì mặc!

ĐỊNH — Nhưng này, ban nãy có
người nhà cô nào nhờ tôi đưa hộ lá
thư này (lấy thư ra trao cho Thịnh).

THỊNH cầm lấy thư, mở ra đọc sê —
«Anh Thịnh, anh nhận được thư này,
anh đến ngay cho em hỏi việc này cần
lắm. — Đào.» (Gấp thơ lại) Quả
quyết — Phải đi ngay...

ĐỊNH — Tôi gì mà đi đâu bây giờ
cho khồ. Trời mưa như tắm như tă
thế này...

THỊNH — Mặc.

ĐỊNH — Gió thổi ầm ầm...

THỊNH — Mặc.

ĐỊNH — Sám chớp đúng đúng...

THỊNH — Mặc.

ĐỊNH — Anh xem có ai giám di ở
ngoài đường không nào...

THỊNH — Mặc.

ĐỊNH — Hãy đợi ngọt mưa một chút
đã. Hay để gọi xe rồi hãy đi có được
không.

THỊNH — Phải đi ngay...

ĐỊNH — Thật không có ai lần thẩn,
điên cuồng, già dỗ và dại dột như anh.

THỊNH — Mặc.

ĐỊNH — Đây, mặc thì mặc.

(Thịnh khóa áo rời ra đi).

Ba-Hoa

Gặp khi gió táp mưa đón,
Đứng xe AN-THÁI chẳng còn
có gì.

HJÈU XE

Số 2, Phố Nguyễn-Trọng-Hiệp — Hanoi

Lê-tai

Thay lời tựa
Một hôm, Bách-Linh bảo tôi
rằng: «Anh nên nghĩ viết
lấy một thiền tiêu thuyết
để làm quà cho bạn đọc báo Phong
hóa. Chứ cứ tìm về những cái ngô
nghê của người đời thì nguy cho anh
lắm, vì nếu người ta không rõm nữa,
mọi người đều có lẽ phải cả thì anh
còn làm được trò trống gì?»

Linh lo xa như vậy kẽ cũng có lý đó
chó? Nhưng tôi không biết sáng tạo
ra nhân vật như các nhà làm tiêu
thuyết đứng đầu, thì đặt truyện thế
nào được bây giờ?

Suy đi tính lại chỉ còn cách đem
thuật truyện làm báo của tôi ra là
hơn cả.

Vẫn biết cái «ta» đáng thù lăm; tôi
có thể lấy những tiếng văn vẻ đề thay
tên người và thay cho cái tên Lê-Ta
mộc-mạc của tôi rồi cứ nghiêm nhiên
kể truyện thực của mình làm như một
truyện bịa đặt, cũng chẳng ai biết đấy
là đâu kia mà! Nhưng sách thánh đã
dạy rằng: «Dĩ thực vi tiên», nghĩa là
phải lấy thực thà làm trước, nên tôi
chỉ thực thà thôi.

Tôi cứ thực thà kẽ cái bước đầu làm
báo của tôi ra, làm thành một truyện
dài may ra cũng được vài mươi trang,
rồi khi in thành sách, người đời
muốn truyền tụng hay không, tôi cũng
không cấm.

Một nhà văn-sĩ Pháp là Pierre Lito
hay Pierre Loti nào đó có một câu
như thế này:

«Tôi không làm sách bao giờ cả...
Trong những sách tôi viết ra, tôi chỉ
nói về tôi thôi».

Tôi cũng thế. Vậy xin lấy câu đó
để kết luận bài tựa này.

Nay tựa,

Lê-ta.

Vì đâu tôi gặp Bách-Linh

Từ nay Bách-Linh với tôi là đôi
bạn không rời nhau ra nữa. Chúng
tôi cùng làm trong một tòa báo, mỗi
khi có việc, cùng đi «diều tra» một
chỗ, trước khi viết một bài thế nào
cũng cùng bàn với nhau và thề nào
cũng cãi nhau kịch liệt một hồi. Có
khi lại giận nhau đến mấy ngày nữa
kia! Nhưng ở đời chẳng còn bạn bè
nào thân thiết hơn được.

Cho nên khi kể truyện tôi thi tất
cũng phải kể truyện Linh.

Linh năm nay tuổi mới hai mươi
hai, nhưng trông như người 27, 28;
đến nỗi tôi đã ngờ là anh chàng đã
bắt chước phái phụ-nữ không bao giờ
muốn cho người ta biết tuổi thực
của mình. Nét mặt Linh trông dắn
dỏi, vẻ mặt mỉa mai, nhất là vì chiếc
mõi dưới bao giờ cũng trề ra như chế
riều hết mọi người trong thiên hạ.
Đầu tóc với quần áo thì tùy cái túi
tiền của anh ta. Khi nào có nhiêu xu,
Linh chẳng cần gì ai hết, ăn mặc lôi
thôi, lốc thốc, cái đầu bù lèn không
thêm chải, hai tay dùt túi nghênh
ngang di ngoài phô và khi gấp những
chủ nợ thì anh ta lén mặt như một
ông Hoàng. Nhưng khi túi rỗng thì
hết sức giữ cho mái tóc lúc nào cũng
bóng như đeo giầy dưới chân, và nếp
quần tây bao giờ cũng thẳng. Anh ta
cắt nghĩa: lúc có tiền thì mình không
cần tiền, lúc hết tiền thì có quần áo,
chủ nợ lúc nào cũng phải nè.

«Chủ nợ» là cái nạn duy nhất của
Bách Linh.

Linh có đủ các nét sáu và nét tốt
của một người thiếu-niên. Nhưng nét
tốt nhiều hơn (nói thế cho hẳn khôi
giận). Anh ta là người rất hay khoe,
là người nhiều trí, nhiều mưu, là người
tiêu hoang, lúc nào cũng phô diễn,
nhưng phi tiền như cỏ rác. Những
đức tính này tôi còn có dịp nói đến.

Nhưng tôi phục và yêu ban tôi
nhất là vì anh ta rất can đảm, rất
thẳng tình. Ngài đem hỏi ý kiến Linh
về một bài văn của ngài viết ư? Nếu
hay thì Linh yên lặng bắt tay ngài
một cái rất mạnh, khiến ngài phải
nhớ mãi cho đến cái ngày xa xôi kia
tay ngài hết đau. Nhưng nếu văn ngài
đó thì hẳn trợn mắt lên hỏi ngài còn
đợi gì mà chưa vứt nó vào sọt rác.

Hồi tôi mới vào cái bảng thành-
chung chạy khắp Hà-nội để kiếm một
việc, thì Linh đã là một nhà viết báo.
Anh ta làm cho báo nào là không
muốn ai nói xấu đến tên báo ấy, nếu
người cãi nhau với Linh không biết
nghe lẽ phải thì anh ta cho biết một
lẽ phải công hiệu nhất là tặng một
quả tống chứng chắc đeo cằm.

Linh thỉnh thoảng lại đến ăn phở
tái với các bạn hữu ở một hiệu cao-
lâu bờ hồ, là chỗ tôi tạm trú. Tôi gặp
Linh ở đó và được làm quen với anh
ta cũng do những sự ngẫu nhiên rất
lạ lùng.

Một hôm, Linh ngồi nói chuyện với
bốn, năm người bạn đồng nghiệp ở một
bàn tròn giữa hiệu, trước mấy bát
phở. Họ bàn nhau về tình hình báo
giới ở Bắc-kỳ. Mỗi người bênh một tờ
báo và soay cầu truyền về việc công
kích một bài trong báo của Linh —
Anh ta ngồi yên, không nói không
rắng. Bọn kia, mỗi người lại khich
thêm một câu. Linh liền đưa cánh tay
gạt trái nǎm bát phở xuống đất rồi
khoanh trống hai khuỷu tay lên bàn,

... THIỀN LÝ

nhìn bọn kia trùng trùng. Bọn đồng nghiệp Linh hẳn đã biết qua cái sức mạnh quả tống của hắn, nên dần dần lui.

Linh vẫn ngồi yên trước những con mắt kinh ngạc của ông chủ và người làm trong hiệu. Thấy tôi qua đó, Linh kéo ngói xuống rồi bắt đầu phân trần những lý sự của mình cho tôi nghe, làm như tôi là một người quan tâm đến công việc của anh ta lắm. Tôi cứ gật lấy, gật đê và luôn luôn nhắc lại câu « Ông nói phải lắm! » Nhưng thực ra, tôi chẳng biết phải ở đâu và Linh nói những cái gì.

Linh hả giận rồi, đứng lên đền tiền mấy bát phở và ích kia, bắt tay tôi rồi ra.

Từ đó, lần nào gặp anh ta ngoài phố, anh ta cũng ngả mũ chào tôi. Không bao giờ chúng tôi nói với nhau một lời, mỗi người theo đuổi một công việc riêng, không là người lạ, mà cũng không thân mật.

Một buổi tối kia, tôi lang thang ở trên đường Cồ-ngư, yên lặng buồn bã như một người sắp đám đầu xuống hồ Trúc-bạch. Là vì trong hơn hai tháng trời, tôi đi tìm việc, đến đâu người ta cũng nhả-nhận bảo cho tôi biết rằng nhiều người nhanh nhẹn và thông minh hơn tôi cũng còn đang chết dỗi ở một số. Đó không phải là một nhẽ để tôi theo gương họ.

Lúc ấy đã vào khoảng quá mười một giờ đêm. Tôi đang so sánh nước hồ Trúc-bạch với nước hồ Tây xem đâu nào thanh khiết hơn, để quên đói, thì chợt một người dừng lại trước mặt tôi. Tôi vui mừng, chào:

— Kia ông... ông?
— Bách Linh.
— Ông đi đâu mà khuya thế?
— Tôi đi tìm một người có riêm để châm thuốc lá.

TƯ

— Mày lại tìm ở tận đây?
— Nghĩa là tôi đi chơi mát ở đây, muốn hút thuốc lá, nhưng không có riêm. Ông có riêm không?

Tôi lấy bao riêm trong túi ra thì vừa vặn còn một cây, nhưng lại là cây riêm không có thuốc. Tôi khuyên Linh đi về lối Yên-phụ xem có cái xe nào thì châm thuốc vào đèn xe mà hút. Linh nói:

— Chỉ nghĩ được kế ấy thì chẳng cần phải thông minh đến như ông.

Fỏng một cái xe cao su đang khó nhọc chạy qua. Trên xe có một đôi trai gái. Linh nắm lấy tay tôi, nói:

— Ông có trông thấy không?
— Có.

— Trông thấy gì?
— Một cái xe trên có một công tử với một tiểu thư.

— Ông là đồ tôi! Người phu xe già như thế kia mà hai đứa ngồi nghêu nghéo ở trên, bắt người ta kéo lên dốc: thực đồ khốn nạn!

Rồi vứt diều thuốc lá đi, anh ta vừa do cái ba-toong to, chạy đuổi theo, miệng quát tháo ầm-ỹ:

— Đồ khốn nạn!
Tôi cũng chạy theo Linh.

Lúc ấy xe lèn được nứa dốc Cồ-ngư. Hai người nghe tiếng Linh mắng, ngo ngác nhìn lại. Chàng công-tử thì tưởng Linh là chồng hay tình nhân cô ả, còn cô ả thì tưởng Linh là đội con gái hay người nhà chàng kia.

Linh vẫn vung gậy tiến lên. Hai người kinh hoảng nhảy cả xuống xe, cầm đầu chạy mỗi người mỗi nơi. Người phu xe không hiểu sao, cũng bắt cảng xe chạy mất.

Linh quát tháo một lúc rồi đi tìm người phu xe.

Người này đứng ẩn bên một rặng găng, mặt phờ ra vì sợ và vì nhọc. Linh trừng mắt hỏi:

— Chúng nó đâu cả rồi?
Người phu xe run:
— Bầm con không biết.

— Ông bao nhiêu tuổi?
— Bầm... quan lớn...

— Sao lại quan lớn! gọi tôi là ông!...

— Bầm.... ông, con ngót sáu mươi. Linh bảo tôi:

— Ông xem đấy!
Rồi ngành lại bảo người phu xe:
— Từ giờ những hàng khốn nạn như thế bắt ông kéo lên giục thi ông cứ hất ngược xe lên cho chúng nó chết, nghe không! Đây cầm lấy tiền này!

Người xe già cầm lấy hai hào Linh đưa. Nhưng lời dặn của Linh chắc chắn đòi nào lão chịu nghe.

Bỗng Linh lại hỏi:

— Ông có riêm đấy chứ?
— Bầm, có.

Nhưng Linh vội trả ngay lại, tắc lưỡi:

— Rõ khỉ quá! mình vứt diều thuốc đi mất rồi!

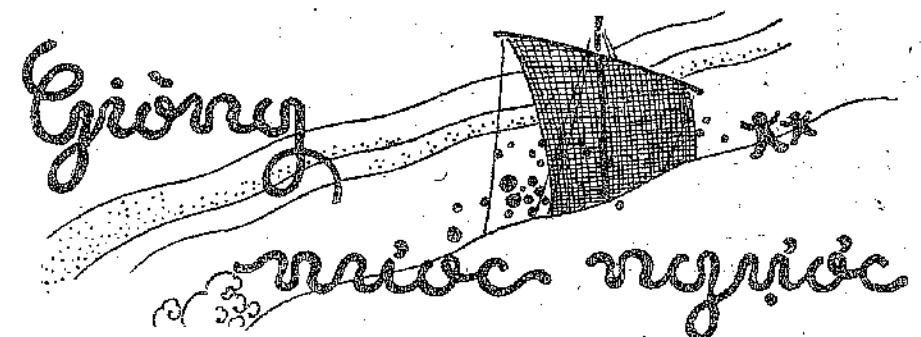
Tôi trú ý đến cái tính thẳng thắn kỳ khôi của Linh từ tối hôm đó, và ngay từ tối ấy, chúng tôi thân nhau.

Linh hỏi và biết rõ tính cảnh tôi, đưa tôi đến ở tạm với anh ta trong một buồng nhỏ mà Linh sống một mình ở phố hàng Bông, rồi giới thiệu cho tôi đến ở nhà một người bạn ở

NHỚ TÚ MỞ LÀM MỐI

Vợ chồng tôi nên nghĩa nên tình
Xin biện lễ vi-thanh ta mối.

Khù-khù đạo-nhân

THĂG BÁC TÚ NHANH CHÂN NHẸ MIỆNG

Ái hỏi giề đều lên tiếng trả lời.

Nhớ ngày nào bồ choáng viết thư chơi

Mà phải được hai người vợ lẽ.

Hắn khoa lái, bác có màu, có mè,

Hóa cho nên lầm kẽ mới say xưa.

Vậy tôi chả hiềm trong buổi nhất sơ

Muốn quấy bác làm ông ta se chỉ đỡ.

Tôi là một kè phong tràn, đã từng

lên voi xuống chó

Bị rắp phen này kiết lô thiên tôn

Nghĩa dâng cay như ngâm quả bồ hòn

Vì một nỗi vợ con chưa có.

Đêm trán trọc đau lòng cho cảnh khó.

Đã xuống tiền, xuống cả nhân duyên.

Cũng có khi nghĩ đến truyện huyền

thuyền

Đêm loạn óc như điên, như đại.

Muốn trốn nợ tràn, nhưng trong lòng

ngần ngại

Nên vẫn cứ quanh co ô lại với đời.

Cố da mang mong cho thấu đến giờ

Sẽ dùi cho tôi người tài sắc.

Nào ngờ đâu, càng mong càng vắng

ngắt,

Đến bây giờ càng thất vọng to;

Vậy tôi nhờ bác giúp cho

Làm mối hộ một cô gái đẹp

Là lệnh ái me-sir Lý Toét

Mỹ danh là Thị-mẹt Bá Vành.

TẾT ĐOAN NGỌ HAY LÀ

TẾT DỊ-BOAN

Ngày mồng năm tháng năm

Ta ăn tết Đoan-ngo

Tục đán, tục la lùng

Mè sao, mè khò sở/l

Áo dâu trán tà ma,

Bùa tua trù quái cỗ.

Banh mắt, mèi sáng ngày

Đua nhau giết sáu bò

Đang dạ dài, bang khòng,

Hốc mén xanh, dưa dỗ.

Sáu bò chết, thay đầu?

Sán, run sinh hàng ô.

Mùng năm khỏe ăn can

Mùng sáu ốm nhăn nhó

Có nhõ chết bỏ đời

Lai kêu là tai sô.

Lại có kẻ giả-man

Theo tục lăng mọi rợ

Nhân ngày tết ăn can

Đem thuốc độc đì bỏ

Việc ác mà xong xuôi

Thần hoàng mới phù hộ

Dân tri, ôi tối tăm!

Tục lè còn bại-hủ,

Khư khư giữ quốc hồn

Kiếp nào dân ngóc cỗ?

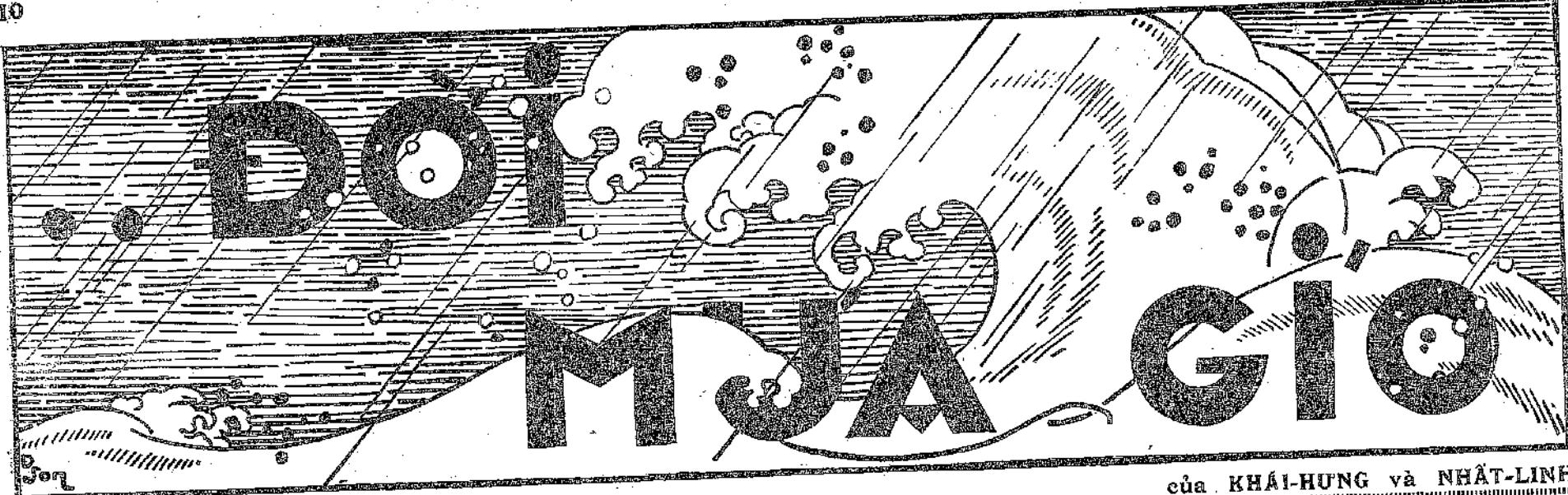
dưới Bạch-mai, tìm cho tôi được mấy người học trò để dạy học.

Còn công việc làm báo thì tôi không dám nghĩ tới. Vì lúc ấy, tôi không biết một điều gì về nghề báo chỉ là nghề mà Linh bảo là khó lắm, quan trọng lắm, người ta thường như tôi không nên mơ tưởng vào.

(còn nữa)

LÊ TA.

Tú Mở

XÃ-HỘI TIÊU-THUYẾT

TUYẾT trở về giữa lúc Chuong đang đi tìm nhà.

Nghe tiếng giày bước trên đá sỏi, bếp Vi chạy ra, vui mừng chào hỏi, nhưng thấy Tuyết chẳng nói chẳng rằng mà mặt thì lộ rõ vẻ buồn rầu, nên Vi lại lảng xuống bếp ngay.

Đáng diệu nè-oái, tâm hồn chán nản, Tuyết rời rạc ngồi xuống một cái ghế dài ở phòng khách. Nàng cũng chẳng kịp hỏi xem Chuong có nhà hay đi vắng. Như người mất trí nghĩ, nàng nhắm mắt, nắm gục đầu vào cánh tay...

Gần hai tuần lễ, nàng ở với Văn, người yêu xưa, đã biến cải tâm tính nàng một cách sâu xa đến thế ư? Một cô gái lúc nào cũng vui, cũng cười, không hề bao giờ nghĩ đến ngày mai, có sao bỗng như mất hết nghị lực để sống? Văn ruồng rẫy nàng chẳng? Hay đó là kết quả của sự truy lạc nhục thể?

Nửa giờ sau Chuong về. Tuyết vẫn nắm gục xuống bàn. Giá thỉnh thoảng một tiếng thở dài không làm cho ngực nàng pháp-phồng và hai vai hơi đưa lên thì ai bước vào phòng trông thấy cũng tưởng nàng ngủ.

Giày lộp cộp từ hiên dì vào. Ngừng đầu lên, thoáng thấy bóng Chuong, Tuyết vội quay mặt vào phía trong. Cái tính trân tráo mọi ngày đã không còn nữa.

Tuyết vẫn tưởng Chuong sẽ nổi thịnh nộ và nói những lời tàn tệ, hay ít ra cũng có vẻ mặt lạnh lùng, khinh bỉ. Nhưng trái hẳn, chàng vẫn thản nhiên như thường, cất tiếng gọi Vi mà bảo rằng:

Xem P. H. từ số 89

— Mợ đi chơi đã về. Vậy chiều nay có đủ thức ăn không?

— Bảm đủ.

Chuong treo mủ lên mắc rồi ung dung đến bên Tuyết hỏi một cách rất tự nhiên:

— Em đi Lạng-sơn về có mệt không?

Tuyết hai tay bưng mặt khóc. Lần đầu Chuong thấy Tuyết khóc. Thrungh hại, chàng vuốt ve mái tóc người yêu, an ủi:

— Em chả nên thế, làm phiền lòng anh lắm.

Như không nghe thấy gì, Tuyết vẫn gục đầu xuống cánh tay, khóc nức nở?

Chuong bỗng chau mày nhìn Tuyết một cách ghê tởm. Mày hôm nay chàng vẫn đem những triết-lý về sự sống ra để tự an-ủi, an-ủi nỗi nhớ thương. Song chàng không hề ngờ rằng Tuyết lại dám vác mặt về nữa. Vì thế không bao giờ chàng nghĩ đến cách đối phó với Tuyết.

Nay gặp nàng, Chuong thấy trong lòng bối rối, chàng biết xử trí ra sao. Thoạt trông thấy Tuyết, sự mừng rỡ làm cho chàng quên hẳn lòng tức giận. Nhưng mấy phút sau, khi đã kịp nhớ lại, chàng cho Tuyết là người đáng ghê sợ, một con vật hung dữ đáng lánh xa.

Tuyết ngẩng mặt lên nhìn chàng. Cặp mắt ướt mà dịu dàng của Tuyết bảo cho chàng biết rằng chàng nghĩ làm. Cặp môi nhách một nụ cười,

nụ cười đau đớn nhưng âu yếm, nói với chàng rằng Tuyết vẫn yêu chàng như xưa. Sự tức giận, lòng căm hờn, sự ngờ vực, khinh bỉ đã tiêu tan hết. Chỉ còn lại tấm lòng trắc ẩn. Se sẽ Tuyết nói, giọng thi thảm đầy những vẻ thành thực thiết tha.

của KHÁI-HUNG và NHẬT-LINH

hai, đăm đăm đứng nghe không nói nửa lời.

— Trừ anh ra, từ nay em không thể yêu ai được nữa.

Chuong cười chua chát, nhưng Tuyết như không lưu ý tới.

— Thực vậy, anh à. Đối với em anh tử tế quá, khiến rời anh ra, em không thấy ai yêu em nữa. Em coi như họ tự phụ rằng có tiền thì mua gì cũng được. Mà em thì em là vật sở hữu của họ; vì ái-tình của em là thứ họ trả bằng tiền được. Cực nhục lắm, anh à. Trước kia, không bao giờ em tưởng đến sự ấy, nhưng mấy tháng ở với anh, ái-tình trong trào của anh đã làm cho tâm thần do dày của em trở nên trong sạch mất rồi.

Chuong cảm động chảy nước mắt. Đã nhiều lần chàng tưởng tới đưa Tuyết về con đường thẳng thắn, song chàng vẫn thấy đó là một sự không thể làm nổi. Chàng vẫn chắc chắn rằng chóng chày thế nào rồi Tuyết cũng bỏ chàng để đi với người khác. Vì vậy nên hôm đọc bức thư từ biệt của Tuyết, Chuong tuy căm tức mà không hề kinh ngạc chút nào.

Chuong ngâm nghĩ lầm câu trả lời Tuyết: Chàng sợ rằng nếu tố cho Tuyết biết tình dế tha thứ của chàng thì rời Tuyết lại đau hoán đổi, mà nếu nói tệ Tuyết quá thì nàng lại bỏ nhà ra đi.

— Anh giận em lắm, phải không? Câu hỏi của Tuyết làm cho Chuong càng thêm lúng túng.

— Không, em à.

— Anh không giận em thì sao em nói, anh không trả lời. Với lại chỉ tại anh. Ai béo anh cứ chiều em quá

— Anh tha tội cho em.

Chuong toan nói: «Em có tội gì mà anh tha». Nhưng chàng như điên rồ, tắc họng không nói được nên lời. Thị Tuyết lại tiếp luôn:

— Vâng, tội em thực không đáng tha.

Rồi Tuyết thuật lại cho Chuong nghe những sự đã xảy ra trong gần hai tuần lễ nàng đi với Văn, từ khi gặp Văn ở nhà khách sạn Đồ-sơn. Chuong phần tức giận, phần thương

SÁCH DẠY VÕ TA

MỚI IN XONG

Bảng quốc- ngữ có hình vẽ rõ nét như người sống, của SƠN-NHÂN soạn. Ai học lấy cũng giỏi ngay. Võ ta là một môn quốc thuật của các cụ ta xưa đã từng chống lại với Tàu và diệt Cao-Miên v.v... ta chờ coi khinh, có xem mấy biết là hay, như cuốn sách này. Ún cả các bài võ và vật cùng roi. Nên mua cả bộ DẠY VÕ TÀU mournemouth Thiếu-Lâm 4 cuốn 1\$36, võ TÀU trọn bộ 0\$60, mua ngay kẻo hết. Anh em ơi! Nên nhớ câu: có súc khỏe mới làm nên.

NHẬT-NAM THU-QUÂN, SỐ 104 HÀNG GAI XUẤT BẢN, 1 cuốn trọn giá 0\$50. Ở xa mua lẻ trước 0\$20 (contre remboursement là 0\$25). Thơ và mandat đẽ như trên.

TUYẾT NỌC

Lậu và Giang - Mai!!!

Phải bệnh này chữa chưa được rát nọc, di độc còn lại, thức đêm làm việc nhọc, nước tiểu khi trong khi vàng lèn vẫn đục. Mà bệnh Giang còn lại thấy dặt thịt mỗi xương, nồi mun con như muối đốt v.v. chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi ngay.

Tên gói thuốc Kiên Tình Tình (triết nọc Lậu Giang) giá 1\$50 một hộp.

Thiên truy!!!

2 hèo ngoại thận, hòn to, hòn bé, xung hạ nang, dùng 1, 2, 3, 4 lo. Bắt cử lậu, mới là hai hột co lên bằng nhau ngay, giá 0p60 một lô 6p. 12 lô.

BÌNH-HƯNG

89, phố Mã Mây, Hanoi
Giá nói: 548

THUỐC PHÁT MINH VÀ THUỐC THÍ NGHIỆM BÀ-BÀ SON-QUÂN-TÂN

Để giúp cho hàng phu nữ trị về bồn chưng đau tử cung và bạch đái hạ. Hoặc bởi tử cung hư hàn, hư nhiệt, hoặc bởi khí sanh đẻ trắc trở nào động tử cung, hoặc bởi hơi độc máu xấu nhiễm vào tử cung, hoặc bởi gốc độc bình phong tinh của đàn ông truyền nhiễm. Bởi bồn chưng kè trên mà thành ra hai sợi giây chằng yếu, tử cung sai, tử cung sa, tử cung sưng, tử cung có vú thương, đau rang hai bên, đau rát dạ dưới. đau thắt ngang lưng, đường đại, bón uất, đường tiêu không thông, huyết trắng ra đậm đẽ có giày cát nhạy, hoặc vàng, hoặc đục lện, lện máu. Hãy uống BÀ-BÀ SON-QUÂN-TÂN không cần bom rữa mà bình đẳng lành. — Đòn bà có thai, đòn bà mới sanh đẻ đau tử cung uống càng niêm nghiệm. Giá mỗi hộp 1\$00, uống 5 ngày.

TAM TỊNH HẢI-CẦU BỒ-THẬN-HOÀN

Thuốc để giúp cho bạn thanh niêm trị về ba chứng: Mộng-tinh, di-tinh và huot-tinh. Nằm chiêm bao thấy giao cấu cùng đàn bà tinh khí xuất ra là mộng-tinh. Không nằm chiêm-bao, tinh khí xuất ra là di-tinh. — Khi đi tiểu, tiểu rát mạnh tinh khí nhả ra là huot-tinh, làm cho đau thắt ngang lưng, tay chân nhão mỏi, gương mặt xanh xao, càng ngày càng ốm. Hay uống TAM-TỊNH HẢI-CẦU BỒ-THẬN HOÀN thì bình đót tuyệt

Giá mỗi hộp 1\$00, uống 5 ngày

YÔ - VĂN - VÂN DƯỢC PHÒNG

Chủ-shân Y-học-sĩ bào-chế THUDAUMOT (Nam-ký)

Đại- lý: Nguyễn-hữu-Phổ, Tourane

Còn nhiều món thuốc khác, rất thần hiệu cần dùng nhiều đại- lý ở Tonkin.

Giọng nồng nàn của Tuyết làm
Chương quên bỗng lòng căm tức.
Ôn tồn, chàng nói:

— Hôm nay nực lắm, Tuyết nhỉ.
Tuyết có tâm không?

Thực ra, nghĩ đến thân thể Tuyết,
chàng ghê tởm. Tuyết chỉ muốn vui
lòng Chương, vang lời ngay, đứng
dậy lên gác.

Một lát, nghe tiếng Tuyết gọi con
Sen. Chương vội chạy lên:

— Anh quên không bảo cho mình
biết rằng con Sen xin phép về. Vậy
minh nên mượn một đứa khác.

Tuyệt có vẻ suy nghĩ rồi cười bảo
Chương:

— Thôi, minh à, em không muốn
mượn đứa ở nữa. Em làm lấy.—
Bắt đầu từ nay, chúng ta phải cẩn
kiêm mới được.

Thấy Tuyết bỗng đổi tính nết,
Chương mừng thầm. Tuyết nói
luôn:

— Rồi anh xem.

Tối hôm ấy, hai người chẳng khác
một cặp vợ chồng mới cưới cùng
nhau bàn việc nhà việc cửa. Tuyết
nhất định rủi bót các khoản chi
tiêu, để dành tiền trả nợ: Nàng
không quên rằng vì nàng, Chương
đã mắc mòn nợ hơn nghìn bạc.

VII

Một tháng qua, một tháng với sự
sống êm đềm, kín đáo trong một
gia đình hai tình nhân yêu nhau.

Chương tự phu rằng đã cải thiện
được một cô gái giang hồ, xưa nay
chưa hề biết ái-tình chuyên nhất
đá gi. Thế mà nay cô gái giang hồ
ấy yêu được minh, yêu được minh
như một người vợ đoán chính yêu
chồng. Đến chơi nhà anh em bạn,
chàng thường đem truyện Tuyết ra
kể, mà bao giờ chàng cũng kết luận
một câu:

— Thực tôi lấy làm lạ! Tình nết
Tuyết nay khác hẳn.

Trong anh em, những người nồng
đến chơi nhà Chương cũng nhận
thấy điều ấy: Tình nết Tuyết khác
hắn trước.

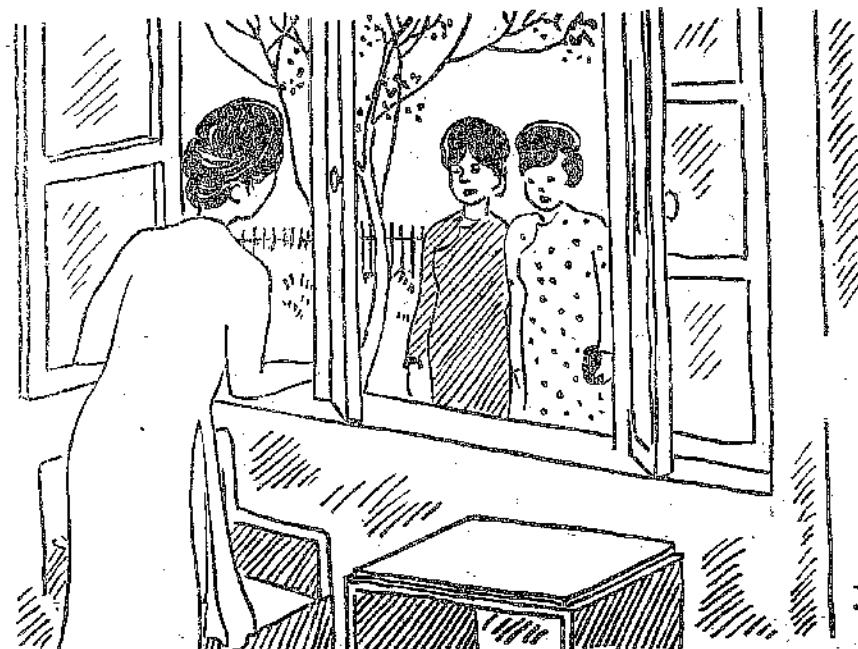
Còn Tuyết, Tuyết rất chăm chỉ
làm đẹp lòng Chương. Nàng càng
thấy Chương từ tể với nàng, vì nè
nàng, nàng càng hết sức chiều
chuộng. Có khi nàng đoán ra những
ý muốn của Chương, rồi thế nào
nàng cũng đạt được những ý muốn
ấy một cách rất cảm động.

Một tháng qua như thế:

Nhưng trong thời gian ấy, tam

hồn hai người cũng không được
bình tĩnh. Chương như luôn luôn
sợ hãi điều gì sắp xảy ra. Chàng coi
sự êm đềm, yên lặng của sự yêu
thương như ấm nước vui vẻ reo
trên ngọn lửa ấm thầm cháy dịu.
Chỉ một luồng gió thoảng qua cũng
đủ làm cho ngọn lửa bùng lên và
nước trong ấm sôi sùng sục bắn
tung tóe ra ngoài.

Tuyết thì thỉnh thoảng ngồi một
mình, nàng chợt rùng mình,
ghê sợ. Nhất là những buổi chiều

mưa gió, sấm chớp, nàng đưa mắt
nhìn trời, lắng tai nghe như có
tiếng gọi ở chốn xa xăm. Nhưng sự
nhớ ơn, sự cảm động vì tấm lòng
âu yếm chân thực của Chương vẫn
còn thăng hoa được sự cảm dỗ huyền
bi của một cuộc đời vô định.

Người nòi đó là ý-tử người kia
như hai cánh quân vô địch do thám
lẫn nhau. Rồi mỗi người có một
chiến lược để kiềm chế lẫn nhau.

Chương quả quyết tin ở sức mạnh
và ánh hào quang của giáo dục và luôn
luôn đem các thuyết về luân lý, về
triết học, về tâm lý ra giảng cho
Tuyết nghe. Dẫu chán nản đến đâu,
dẫu khó chịu đến đâu, Tuyết vẫn
cố nén lòng và vờ lùn ý tới những
lời buồn bã của Chương. Chương
thấy thế lại càng vui sướng, càng
hăng hái chăm nom việc dạy dỗ.
Đến khi chàng coi công việc chàng
làm hầu như bỗn phận, như trách
nhiệm thì Tuyết đã nghiêm nhiên
trở nên một cô gái giả đạo đức rồi,
mà hoàn toàn giả đạo đức.

Là vì hiểu thấu Chương, biết

Chương ưa những điều đạo đức
gay go, nàng cố luyện tâm hồn nàng
theo khuôn khổ ấy. Nhưng, than
oil! Tâm hồn ta thì ta khó lòng mà
biến cải được. Ta muốn có những
tinh tình của người tức thì ta trở
nên một người già dỗi.

Lúc đầu Tuyết vẫn thành thực
muốn theo một ngả khác trên con
đường đời. Sự giả dối chưa bao giờ
hiện. Rồi vì thói quen, cũng như
thói quen đã đem lại cho ta những
nét xấu khác, sự giả dối dần dần

xu, một trình tiến cho tính làm hay
mua đất là một lần chàng cao có,
gọi nàng lên mà khuyên răn, và
giảng cho nghe một bài luận lý về
sự phân biệt tinh cần kiệm và tinh
biết lận.

Song thực ra, chàng sung sướng,
chàng mừng thầm rằng Tuyết đã
biết nghĩ tới giá trị đồng xu. Chàng
có ngờ đâu rằng đó chỉ là một sự
quá kích trong khi ta quá sốt sắng
sứa mình,

VII

Buổi chiều hôm nay cũng như
những buổi chiều, mà buồn tẻ, ngày
ngắt, Tuyết ngồi một mình trong qua
cửa sổ nghỉ tái hiện tại và tương lai.
Một tia sáng lo ngại vẫn vẩn vơ vừa
thoảng qua tâm hồn nàng khiến
nàng cảm thấy, — tuy cảm thấy một
cách lờ mờ, — sự trống rỗng của
đời nàng.

Chương đi dạy học ở trường tư
chưa về. Đã mấy tuần nay, vì muốn
thực hành bản chương trình cần
kiệm, nàng khuyên Chương dạy
học tư để kiếm thêm tiền. Chương
vẫn tỏ lòng cảm ơn nàng về việc
ấy, mà nàng vẫn lấy làm tự phụ
rằng đã giúp Chương được việc ấy.
Nhưng chiều hôm nay, nàng cho
việc ấy là một việc bẩn sỉn, nhỏ
nhen. «Tiền! việc gì mình phải nghĩ
đến tiền!»

Có tiếng cười nói ở ngoài cõng
đưa vào. Lặng tai nghe quen quen,
Tuyết quay đầu nhìn ra, rồi vui vẻ,
đứng dậy chạy vội xuống sân, kêu:

— Trời ơi! may mắn quá, mời
hai chị vào chơi.

Tuyết tưởng như hai người bạn
đem lại cho nàng sự vui đùa, nhưng
những ngày sáng sủa đẹp đẽ của
quãng đời phóng đãng khi xưa.

(Còn nữa)

Khái-Hung và Nhất-Linh

BÁC-SỸ NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG

8, Rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG BIÊN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH ĐÀN BÀ CON TRẺ

số 8, phố Đường-Thành — Hanoi
(Đường Cửa-dòng sau phố Xe-Điều)

Một lần, Chương thấy nàng pha
một cốc cà phê, liền hỏi sao nàng
không uống. Nàng trả lời rằng đã
chừa cà phê từ lâu, vì uống cà phê
không ngủ được. Nhưng luôn mấy
hôm, Chương thấy nàng pha lai để
uống nước thứ hai, thi chàng cho
rằng sự thay đổi, — ánh hào quang
của giáo hòa — đã bắt đầu.

Có khi sự cần kiệm hơi thái quá
làm cho Chương sinh ngượng và
cho rằng Tuyết đã trở nên một
người keo bẩn, bẩn sỉn. Mỗi lần
nàng kè kèo, mè nheo bếp Vi về một

NGƯA GHÉ HÒN GHEN

Ghè là 1 bệnh thường, tuy không đau đớn, nhưng mà ngừa ngay, cao gai
sốt ra, mủ máu nhơ nhớp, bần thần, rất khó chịu và bất lịch sự quá. Vì nó
có vi trùng, cho nên hay lây, vì nó có nhiều bệnh khác nhau cho nên không
mấy thứ thuốc chữa khỏi được, nhiều người mắc bệnh ghè mà đến mấy

tháng cũng không lành, thuốc nào cũng không khỏi. Nay có nhà thuốc
NAM-THIỀN-BƯỚNG, số 46 phố Phúc-kien Hanoi mới phát

mình ra, được mòn thuốc chữa ghè rất thần riết, thơm tho, sạch sẽ, không
hở khét, không bẩn thỉu, người lớn trẻ con, bất cứ ghè cách nào chỉ hỏi
một lần là khỏi lập tức, không hề tái phát được nữa. Mỗi hộp giá 0\$15.

Thực là thứ thuốc hay nhất thế giới, có bán tại nhà số 140 phố Khách-Nam-
định, hiệu Mai-Linh, 62 cầu Đất Haiphong, Rang-dong Vietri, Bảo-hưng-

Long-Phú-tho, Phuc-long-Sơn-tay, Phuc-hung-Long-Thanh-hoa, Vinh-hung-
Tuong-Nghé-an, Vinh-trong-Huế, Ly-xuan-Hoa-dường-Đô-hữu-Vi-Tourane,

Hoàng-tả Qui-nhơn, Móng-khung Nha-trang, Lê-nam-Hưng-Phan-thiết,
Trần-canh-cửa Tay-Quảng-ngãi, Sông-an Bình-dịnh, Thành-thanh, 38 Bac-

Tran-canh-cửa Tay-Quảng-ngãi, Sông-an Bình-dịnh, Thành-thanh, 38 Bac-
Kieu, và tại các nhà đại lý bán thuốc Nam-thiền-Bưởng ở khắp

các tỉnh trong xứ Đông-dương.

BÀI HÁT MỪNG BẮC-KỲ NAM-TƯU

Ta vè, ta tắm ao ta. Ao ta tắm mát rượu nhà uống ngon
Nghĩ thời sống can đá mòn, Ai hay quốc-thuy lai còn có nay.

Nam nhân, nam-tưu
Người Annam nay uống rượu annam.

Thát tha hồ cắt chiến voi tri-ám,
Bồ nhơ vùng thương tham buồ thường lục.

Chát gao co say không nhúc óc
Hoi men cùng nhấp lùi mềm môi.

Trái tang thương nou nước dày voi,
Còn chui do cuộc đời chưa dang chan.

Rót đầy chén, uống choi cho can
Ho nhà Tiên, náo những ban Liru-linh.

Yêu nhau một hợp cùng tình,
Công ty vừa nhận được bài hát trên máy-tiếp-nhận-Tan-za

TAN-BA NGUYỄN-KHAC-HIEU &
CONG-TY RUOU VAN-DIEN lai-cho

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NUỐC

Đông-dương phải dùng «rượu sảng» từ 1. 7 này

Bắt đầu từ 1. 7. này, D. D. sẽ phải dùng «rượu sảng» chứ không được dùng dầu nguyên chất nữa. Dầu đó phải có pha 11/100 rượu.

Các nhà nhập cảng phải mua 11/100 rượu đối với số dầu sảng minh mua (ngày định ngày 19. 5. 34).

Tiền thuê máy nói xuống giá từ 1. 7.

Kể từ 1. 7. 34, tiền thuê máy nói ở Đông-dương sẽ tính theo giá mới.

Giá thuê máy nói hàng năm cao, bao sẽ tùy theo những nơi có nhiều người mua hay ít.

Riêng hai thành phố Hanoi và Haiphong, giá thuê máy nói trước 72p, nay rút xuống 60p (giảm được 12p).

Ai thay quan đốc lý Bouchet

Haiphong — Có tin chàng vào chung tuần tháng Août, quan đốc lý Bouchet sẽ từ biệt Haiphong và người thay ngài sẽ là một trong hai ông Dupuy và Chaponnat.

Tìm được phương thuốc chữa bệnh phong rất hiệu nghiệm

Saigon — Bác-sĩ Montel, cai quản nhà thương làm phúc Saigon mới phát kiến được thứ thuốc chữa bệnh phong là tiêm bằng bleu de méthylène có kết quả rất mau. Dùng thuốc này, ông đã chữa được nhiều người, nhưng không biết sau này có rút được bệnh không, hay nhất thuốc, bệnh lại phát, nên bác-sĩ vẫn tiếp hành công việc khảo cứu.

Công việc trị bệnh phong của bác-sĩ Montel đã giao cho hội Y-sĩ ở đây nghiên cứu.

Hàng Ford đã chiếm quán quân đường Saigon — Hanoi

Ông Tisserand cầm lái một chiếc 6-16 Ford từ Saigon ra Hanoi đã đi mất 23 giờ 15 phút, sau khi đã bị «panne» ở đường hơn một tiếng đồng hồ — Xe Renault, trước kia đi mất 23 giờ 25 phút.

Thế là xe Ford đã vượt xe Renault 10 phút mà chiếm chức quán quân đường trường trên con đường Saigon — Hanoi.

PHONG-HÓA TUẦN-BÁO
Mua báo kể từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phiếu xin gửi về : M. Ng. tướng-Tam Directeur du P.H.

Tòa soạn và Trị-sự
n° 1, Bd Carnot, Hanoi — Tel. 874

GIÁ BÁO

Trong nước. Ngoại quốc
Pháp và thuộc địa
Một năm .. 3p.00 6p.50
Sáu tháng... 1p.60 3p.50

TIN PHÁP

Ông Outrey với việc gạo Đông-dương

Paris — Can thiệp vào cuộc thảo luận về lúa mì tại Hà nghị viện, ông Outrey đã phản kháng về việc chính phủ định hạn chế gạo D. D. nhập cảng vào nước Pháp. Ông nói làm như thế là hủy cả việc thống nhất quan thuế.

Thủ tướng Doumergue đổi với tình hình D. D.

Paris, 14. 6—Quan thủ tướng Doumergue đã tiếp quan toàn quyền Robin, đi theo có ông Hoàng trọng Phu, hội viên Hội đồng tu vấn và mấy đại biểu Namkỳ.

Ngài nói việc hạn chế gạo sẽ tránh được, nhờ ở ủy quyền của quan tổng thống Pierre Laval giúp đỡ, và nói chính phủ vẫn sẵn lòng giúp đỡ D. D. qua khỏi những sự khó khăn hiện xú này đương phải vật lộn.

Ông Bùi quang Chiêu về nước

Ông B. Q. Chiêu, đại biểu Namkỳ tại Thượng hội nghị thuộc địa đã xuống tàu về nước từ hôm 8. 6.

Ông thay mặt cho Namkỳ qua dự Thượng hội nghị thuộc địa đến nay đã được ba tháng, giờ chỉ về mấy tháng rồi lại trở qua Pháp.

Giới thiệu báo mới

Bản báo mới tiếp được cuốn Chánh-Thanh tạp chí số 1 của ông Phan-bà-Lân là cuốn tạp chí để giúp các học sinh bậc Cao đẳng tiểu học và bậc Tiểu học.

Chánh-thanh tạp chí xuất bản một tháng hai kỳ tại Saigon, rue Marchaise, N° 54, giá 3p.10.

Xin giới thiệu cùng độc giả Phong Hóa.

Tương-Lai tạp chí cải-cách và thay-chỗ chủ-nhiệm

Tờ Tương-Lai tạp chí trước của ông Cung-giú-Nguyên xuất bản. Nhưng ông Cung-giú-Nguyên gần đây bị bệnh hoạn, nên ông phải phó-thác quyền chủ-nhiệm lại cho chúng tôi.

Vậy bắt đầu từ đây, chúng tôi lãnh trách nhiệm việc chủ-trương tờ Tương-Lai tạp chí một cách tuyệt đối, kề vè cả hai phương diện vật-chất và tinh-thần.

Hoàng-Tân-Dân
Chủ-nhiệm Tương-Lai tạp chí
NHATRANG

HỘP THU'

Ô. Ph. x-S. Đông-triều ngân phiếu 3p.00 nhận rồi, cuốn ngân phiếu ấy làm biên lai cũng đủ? Hạn trước vừa hết hôm 31-5-34.

Ô. Phan-Giat Fort-Bayard. Hạn báo trước từ 1-5-33 đã giả 2p.00 đến 31-12-33 hết. Ngân phiếu 3p.00 hôm nay bắt đầu từ 1-1-34.

Ô. Ng-t-L. Bắc-liêu, ngân phiếu 1p.50 nhận rồi. Hạn báo mua từ 16-3-34.

Ô. Ph. c. C. Câugio Giê-dinh, ngân phiếu 1p.60 nhận rồi, sẽ kê vào hạn mới từ 1-7-34. Báo «Tâu-thiếu-niên» tục bản rồi.

Ô. Ng. v. Đ. Đại-ngãi (Cochinchine) ngân phiếu 3p.00 nhận rồi, sẽ kê vào hạn mới, từ 1-3-34 đến 28-2-35.

Ô. Ph. x. S. Đông-triều, ngân phiếu 3p.00 nhận rồi, hạn mới kể từ 1-6-34 đến 31-5-35.

Ô. Ph. th. Ch. — Ông cứ gửi thư một vài bức tranh khôi hài.

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi
Tuần lễ này :

Chiếu tịch :

LA CHATELAINE DU LIBAN

Đóng theo truyện của nhà văn-sĩ trứ danh PIERRE BENOIT ở viện Hán-Lâm Pháp. Những tài-tử SPINELLY — JEAN MURAT — GEORGE GROSSMITH sắm vai chính. Chuyện bay, phong cảnh tuyệt đẹp chụp ở tận sū Liban, nào những bãi xa mạc mênh mông trống, những lâu đài nguy nga tráng lệ trông rất ngoạn mục. Tài tử đóng trò lột hồn được tình thần vui minh sầm. Thật là một cuốn phim bay hiểm có, xin chờ bỏ qua.

Từ thứ tư 27 Juin đến thứ ba 3 Juillet
Chiếu :

SAPHO

Chuyện rất thương tâm do MARY MARQUET, một tài tử có tiếng trong hội kịch Pháp, sắm vai chính.

OLYMPIA

Từ thứ sáu 22 đến thứ năm 28 Juin 1934
Chiếu tịch :

VIOLETTES IMPERIALES

RAQUEL MELLER sắm vai chính. Truyền một cô hàng hoa rất đẹp, nhà nghèo lại còn mẹ già em dại, tim kẽ sinh nhai chẳng may một hôm cô bị bắt oan... Được hoàng-hậu ra ơn chuộc tội cho cô, sau cùng cô lại liều thân để cứu vua, cứu hoàng-hậu khỏi bị nạn... Rồi cuốn phim còn nhiều đoạn ly-ký lý-thú xem rất hay.

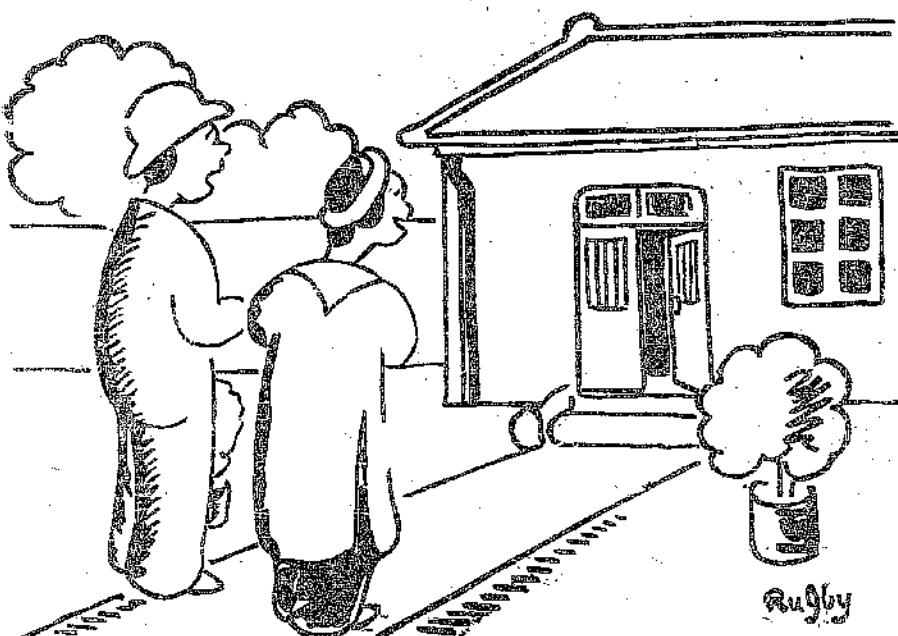
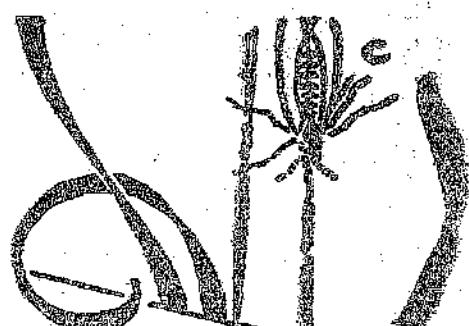
HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

SAIGON — 26, Đường Chaigneau

HANOI — 58, Đại-lộ Francis Garnier

PNOMPENH — 84, Đường Galliéni

Nhưng có lẽ dân mồi chẳng khéo
khát lèn, nên một hôm, gặp trận mưa
rào, các chị «biểu tình» nồng nặc đòi
đi. Chứng các chị làm hung quá, dân
mồi sợ các chị buôn, các chị đến phá
tiêu phòng mà ra mắt chặng, nên họ
đành phải đe các cô được như ý. Tài
lực dã đủ rồi, giữ làm gì mãi, nhất là
tục nước lái bắt buộc phải «giải phóng
cho bạn gái đến thi»

Câu — Nguy rồi, trong lúc mình đi vắng có đứa nào mở cửa nhà ta ra thế?
Mợ — Ấy cũng may quá, mình ạ. Vừa lúc tôi đánh rơi mất chìa khóa.

SAU TRẬN MƯA RÀO

Chi cá (xem hình vẽ B) Chẳng cứ gì phải đợi mãi tới khi làm mẹ cá một thành, ngay thủa còn là con gái, chị cá Mồi đã được dân nâng như nâng trứng, hứng như hứng hoa ròi. Chị sống một cách cực kỳ đế vương. Phải chăng vì thế mà ai người thường gọi chị là «chúa»?

Dân mồi biệt dãi chị cá lầm, nhất là từ độ thần tinh-ái tặng chị đôi mắt sáng như gương, trong như nước, với hai bộ cánh dài ống như to.

Trước kia, chị chỉ biết ăn, biết chơi, miễn nó đứa sao cho thỏa thích là vừa lòng rồi. Nhưng một ngày một khôn lớn, dần dà chị đã biết nghĩ trước nghĩ sau, biết thân minh đây là thân ngồi chốc sập vàng, đã cả ăn cá mặc thì lại càng cá lo.

Chị cá mồi lo nhiều bể lầm, nhưng lo nhất là làm sao cho nồi giост được trong ngọn nến, được dài nén hương. Ma chú, bác, cô, dì chị cũng chỉ mong có vậy thôi.

Vì thế, từ đó, mỗi khi lê đội cánh qua, tha thướt trong tiêu phòng, chị

cả chặng được yên dạ như xưa nữa. Chị suy, chị tính, chị nghĩ chỉ có cách bắt chước người xưa, nghĩa là cuỗn gói ra đi, là hơn cả. Phận mình lo sớm được ngày nào hay ngày nay, chứ nay lần mai lửa thi còn gì là xuân lại thêm nặng lòng những người yêu kẻ quý mình, sao nén.

Một chị nghĩ vậy, hai, ba chị cũng nghĩ như vậy. Thế là trong thành mồi, bỗng nổi lên cái «phong trào xuất ngoại»! Chị nào cũng muốn «di». Mà đi đe tìm lấy một đức anh chưởng, gầy một nước mới, chứ còn đi đâu nữa.

Hắn các chị cũng đã ngỏ nỗi lòng với cô, dì, chú, bác, tới muoi, mười lăm bận rồi. Song việc đói có phải giản-dị như các chị vẫn tưởng-tượng trong khói ốc non nớt kia đâu! Từ ngày lều đều trong trứng hò ra, các chị mới sống một cái đời con nhà lầu các — cái đời tối mờ — thì còn biết cái đèn những con mua gió bên ngoài nữa.

Và việc «xuất ngoại» đối với các người nuôi nung các chị là một việc trọng. Vẫn biết các chị một mai thế nào chẳng phải «xuất giá tim chồng», nhưng tài-lực các chị hiện thời phỏng đã được bao, mà cứ sùng sục đòi «giải phóng». Các chị còn bị giữ lại để tập tành.

Thế là sau trận mưa rào, các chị cả cất cánh ra đi, cùng với các anh cá (xem hình vẽ A).

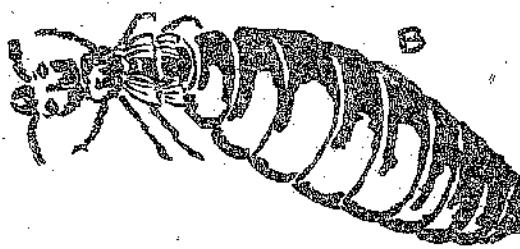
Việc xuất ngoại này, dân mồi đã sùa soạn từ trước. Họ đã đào sẵn một hoặc mấy cái buồng thông nhau, rất rộng, cách mặt đất độ vài ba ngàn tay, lấy chỗ cho đám anh chị tụ họp trước khi khởi hành.

Hè nghe rất tiếng nước sa, là đã thấy mấy cô thợ tất tả chạy vào dọc một lối thông ra ngoài, rồi các ả chui đi thám thính miền lân cận.

Lối đi dã mỏ, ánh giời chiếu vào buồng hội sáng trưng, khiến cho các anh, chị sóng lòng rộn rập, sô dâng nhau ra.

Khoan đã! khoan đã!... xin anh, chị nên giữ gìn lấy mình vàng... chờ đoàn quân «cầm tể» rợn đường dã...

Mấy cô thợ tất tả chạy lại, do râu, do chân, cản đám trai, gái kia lại.

Rõ anh chị lòng sôi nổi giึง khơi
có khác: mới hé có cái cửa, đã vội

dám bô ta. Lở ngoài kia có quẩn cướp đường, cướp sá chúng đứng rình trong kẽ đất, hốc cây, chúng dám bô ta, chúng «nuốt sống» lại dã tại số đấy!

Cũng may mà các cô, các cậu biết nghe lời người có tuổi, chịu trai trước cho đoàn quân «cầm tể» ra.

Đoàn quân này lơ tho chủ độ vài ba trăm tên vừa linh chiến vừa linh thép, toàn là những tay tri dũng song to khỏe, coi cái chết nhẹ như lông hồng cǎ.

Bọn này kéo ra vây kín miếng tôle thành một bức tường sống. Họ một lòng hộ vệ các anh chị cho bước đầu khỏi gặp những điều bất lợi.

Vì vậy, nên biết cứ quân nào đến quấy, họ cũng đồ ra cản lại, dù chết cũng chẳng quản. Nếu gặp những tai bay vạ gió toàn là những cái thiên tai cả, thì họ tạm trước chị lui về chờ khi khác hãy đi. Nếu gặp những quân phá đám, thì họ sẽ đem dồn ra hoặc dọa nạt đuổi đi, hoặc cắn, sét mệt vất đứa đê ra oai. Mà trong bọn phá đám, thường bay gấp nhất là chị em nhà họ kiến; kiến kẽnh, kiến cảng, kiến vàng, kiến lửa... Các thị này, dân mồi đã nhăn mặt că rỗi. Họ đái như đái nhưng rất như cày, chẳng có thể gọi là đối thủ của mối được. Nên hễ thiến mảng tối gần là bị đánh chạy rồ như ong vỡ tổ tức thì.

(Còn tiếp)
Chàng thứ XII

L.T. — Thôi chết tài rồi! Con tôi đánh rơi chán giờ xuống sông.
chết về tài nhằm rãnh băng gl.

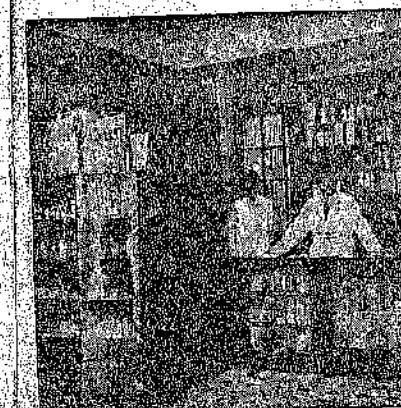
THUỐC TỐT, GỦY MAU

Là hai biệt - tính

của hiệu thuốc Tây lớn 13 Hàng Gai Hanoi
của hai ông HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI, tốt-nghiệp ở trường Đại-học
Bảo-chê ở Paris

Mong Quý khách xa - gần chiểu cố.

Có bán cả Vin-tonique Alexandra: 1\$95, và Sudoline : (Phấn xanh) 0\$45

**TRUNG TÂM CHỐNG KHỎI
KHÔNG TỐN KEM HẤT**
BỘ CẤU CHỨNG KHỎI
Chuyên trị bệnh phong, rasil và các mẩn
PHÒNG THẨM BỆNH
Thầy Y-SY Trần-van-Sang
Là người làm kinh doanh mua bán thứ nhất
số 72, phố Hàng Giày, Hanoi
Trung tâm này Hàng-xuan-trung-sang

CÁC BẢN NÉN MUA NAM
và có dòng cho nhiều người mua cảm
Tờ báo sẽ đã thảng
tùng người viết đến người đọc.

Lời cho cả hai bên

Mỗi cái tính phô dù là rõ: mua
ké số số = 3 \$ 54. Mua mâm 3 \$. Lợi
dụ số với 0 \$ 36 Phu-truong vi chí
lai 1 \$ 00 nghĩa là được trừ 30%,
(thông kê các lợi quyền khác nứa).

DÀI BỎ HUYỆT

Chuyện về đàn bà, con gái bình huyệt
không điều, khai ra sêm quả, khai chậm quá
lẽo đeo không ra, khai có hình bay dài
thay, không trao đổi, tóm đeo thành hòn,
thay, không ra nhiều quả; khai hú ra nhiều
đồng ra nhiều quả; khai hú ra nhiều
nhất trăng, đều lung, rực xanh, nằm
ngủ không yên giấc, quả trưa hâm hấp
sốt, ăn ít, vắng dần, chóng mệt, nằm
ngủ hay mơ, thèm thế cõm yếu, da thịt
về mặt, đau trong da-con lâu năm không
đẹp, hoặc bị lèn sần hòn.

Mỗi hép giá: 1 \$ 00

Địa chỉ: Viện thuốc LẠC-LONG
Số 1 phố Hàng Ngang, Hanoi

NỬA CHỨNG XUÂN

(ĐỜI CÔ MAI)

của Khải - Hưng

(Tập lục văn đoàn)

Đapy 298 trang, giá nhất định: 0 \$ 75
(Tác-giả xuất bản.)

Có thêm hơn 20 trang về đoạn
cuối để kết luận một cách chu
đáo và thú vị hơn.

Xin gửi ngân phiếu 0 \$ 95 (tiền sách
0 \$ 75, tiền trước 0 \$ 20) và M. Nguyễn
tường - Thành 1 Carnot Hanoi
Các bạn mua P.B. dài hạn được
trả 10% vào tiền sách. Mua trên 5
quyển được trả 20%. Tiền trước gửi
còn thêm 1 quyển tăng thêm 5%.

Lý Toét và Xà Xê đi mua hành tây, gọi mãi không thấy ai ra, bán — Vậy các
lạn tìm xem chủ trại ở đâu.

Pha với trộn
Loa số 17, «Ai lên phố Cát»
của Lan Khai:

... Hai người yêu nhau
ngay từ buổi đầu gặp gỡ, từ
lúc bốn tia mắt cùng pha
trộn lần đầu...

Không biết tác giả đem
những tia mắt ấy pha trộn
bằng cách nào?

Người và xác
Nhật - Tân số 43 «Tiếng
lành, tiếng dữ»:

... Ôm được cái xác chưa
chết lên rồi, hàng phổ đèn
xem đồng như đám hội...

Cái xác mà chưa chết thì
không phải là cái xác nữa
rồi.

Không mà có
Ngô Bảo ngày 7-6 «Chiều
hôm ấy»:

... Nhưng mỗi lần như
thế, anh ta không khóc mà
hai má anh cũng ngập tràn
những lệ...

Thế thì khóc dứt đi rồi,
còn tuy gi�述. Không khóc
như vậy cũng như người
vẫn bước chân mà không
dil!

Ông Lan - khai
không bằng lòng

Trong báo Loa số 18, ông
Lan Khai có nhân Hán-dai-
dầu:

«P.H. số 101, mục «Những
hạt đậu dòn», ông có lây
của tôi hai chữ trong bài
«Gửi khách qua đường»
«... tôi bỗng thấy rung động
cả hai tâm hồn... ; người
Rùa (má) cặp mắt nụ cười..

Hai chữ, do thơ nhà in
sắp nhầm, mà tôi (vì là vắng,
không kịp sửa đổi, một người
như ông, khi đọc vẫn tưởng
hiểu ngay mới phải. Đáng
này, ông có ý không hiểu lại
lấy ra để ché bài tôi...»

Hán-dai-dận xin vui lòng
nhận là ông Lan Khai không
nhầm mà chính là thơ nhà

in sập nhầm... (Thương
tay bắc thợ in! bao nhiêu
lỗi đều đồ cả trên đầu
bắc).

Vậy, lần sau ông Khai có
viết nhầm, xin có ý đề trong
dấu ngoặc: (nhà in nhầm),
nếu không, ai biết làm sao
được?

Mà nếu ông nhầm, ông
cứ việc nhận là ông nhầm,
bà có phải chối? Ông có
xin phép ché tôi là hèn, tôi
chè ông không nhận cũng
là hèn, dù ông cho phép
hay không cũng vậy!

Ông Nguyễn-công-Hoan
cũng không bằng lòng

Một lần, Hán-dai-dận có
nhặt chữ «nhôi nhai» trong
truyện «Lê-Dung» của ông
Hoan đăng ở Nhật - Tân.
Ông Hoan lấy thế làm không
bằng lòng. Song ông không
nói ra, ông cứ ngầm ngầm
trả thù...

Kỳ Nhật-Tân số 44, ông
Hoan tự nhiên bắt cô Lê
Dung và cô Thủ, là những
nhân vật trong truyện bá
dền chữ «nhôi nhai», mà
sự bắn không có liên lạc g
đến cốt truyện. Ma khôi
nau cho hai cô, ông Hoan
bắt phải cả tiếng nói nhữn
câu: dốt như bò, cũng d
lên mặt, thằng bé con, ph
tội chết...

Một cái thủ đoạn như v
tỏ ra ông Hoan là một ng
thâm thật. Song đáng ti
thay cho ông, câu truy
Lê-Dung của ông đã nh
tâm vãi sô dệt hỏng, ô
lại còn đem vá thêm m
mụn rẽ rách nữa!

Vứt đi đâu

Loa số 18, trong truy
«Nghĩa vụ»:

Đốc-tor Năm xuống xe, v
ra cửa ô anh tài ba tiếng «đ
xe về» rồi rảo bước di...

Không cần lời bàn.

Ở thế nào được

Cũng số báo ấy, c
trong bài ấy:

... Còn chồng bà, ông
Năm, ở trong cảnh của ô
loay hoay tìm cách lây
bé trong bụng mẹ nó ra.

Quái! cái ông dốc kỳ!
này sao lại đỡ đẻ trong
cái cảnh cửa?

Không phải thế

Cũng số báo ấy, tron
«Tôi kép kịch» của T
Thi:

... bác sĩ thấy nhán
nhỏ mọn, nhỏ mọn để
giá, có rơi xuống từ
từng gác... rồi cũng bị
theo giòng nước mà lâ
những lớp sóng người

Không, nếu rơi từ
từng gác xuống thì bà
vô sọ, nằm bẹp trên
chú không bị ôi đi đ

Nhát Da

DÀI BỎ HUYỆT
THỜI AI CÙNG
DUNG KEM
PHÂN JAP
VÀ PHÒNG
TOKALON

TOKALON

AGENT: MARON
ROCHAT ET C° 45
B° GAMBETTA

HANOI

MAISON TOKALON
PARIS. SOCIÉTÉ
ASIE. AFRIQUE
3 RUE RICHE
PARIS

TRƯỜNG THĂNG - LONG

Số 9 và 11, Phố Hàng Cót, Hanoi

Ngày khai giảng
các lớp học
trong vụ nghỉ hè

25 Juin 1934 : Các lớp Sơ đẳng tiểu học (toutes les classes des Cycles primaires et élémentaires) từ lớp enfantin đến lớp supérieur.

29 Juin 1934 : Các lớp thi lấy bằng Cao đẳng tiểu học (préparation au Diplôme 2e session). Các lớp thi vào các trường Trung học và Kỹ-nghệ. (préparation aux concours d'admission aux Lycées et aux Ecoles pratiques d'industrie).

TIỀN HỌC RẤT HẠ, NHIỀU LỚP RỘNG

Lớp nào cũng có quạt trần mà học trò không phải giả thêm tiền quạt.

Các giáo sư chuyên môn đã có TIẾNG CHUYÊN GIẢNG

Trong năm học vừa qua :

40 học sinh thi Sơ học yếu lược (C. E. E. I.) đã được 36

32 học sinh thi Sơ đẳng tiểu học (C. E. P. F. I.) đã được 19

33 học sinh thi Cao đẳng tiểu học (O E P S) đã được 7 mà M. Vũ-huy-Huỳnh có mention assez bien

M. Mai-xi-Đoàn học sinh đỗ O E P S năm ngoái năm nay đỗ Tú tài phần thứ nhất.

GIANG - MAI

Chóng tuyệt nọc !

hạch, dài thịt, sot, mèn mèn mèn tịt
bất cứ nặng nhẹ, v.v...

Dàng 1, 2, 3 lô, giá 0\$70/lô khỏi rút ngay.
truyền báu ở BÌNH-HƯNG, 89, Phố Mã mèn, Hanoi

THUỐC LẨU

khỏi rút hẳn !!!

Bất cứ nặng nhẹ, chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp.
nặng 5, 6 hộp là khỏi hẳn. 0\$50/lô
Bán ở BÌNH-HƯNG 89, phố Mã mèn, Hanoi

Viễn - đông Tôn - tích hội

HỘI TÙ BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LÈ LẬP NÉN
Công ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phat-lăng

một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp

Đảng-ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN

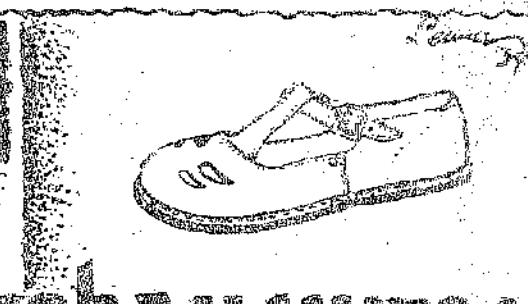
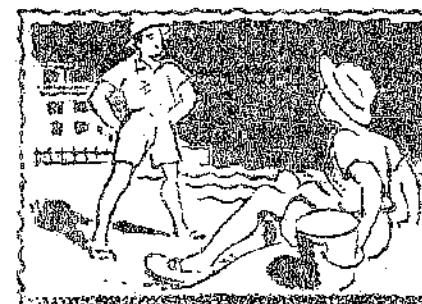
Tổng - cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giấy nói số 892
Sở Quản-ly ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giấy nói số 1099

BẢNG XÔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG AVRIL 1934

Mỗi ngày thứ tư 30 Mai 1934 hời 11 giờ sáng tại sở Quản-ly ở Saigon số 68 Boulevard Charner do ông Keller chủ toạ, ông Phan-và-ông Đào-trong-Đủ dự-tọa, cùng trước mặt quan Kiểm-soát văn-Tiết của Chính-phủ.

XÔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	TÊN HỌ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng: 5.000\$	26532	Phiếu này chưa phát hành
	1857	Phiếu này ở Saigon không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	4857	Pham-an-Ninh, 121 phố Bonnal Haiphong đã góp 40\$, trúng lĩnh về 1000\$
	7857	Trần-dinh-Mân, Quảng-ngãi, đã góp 4\$, trúng lĩnh về 290\$
	10857	Huynh-van-Ve, nhà Socony Saigon, đã góp 5\$, trúng lĩnh về 500\$
Lần mở thứ ba khỏi phai đóng tiền	1078	Viélys Albert, 4, phố Tabert Saigon đã góp 50\$, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 1000\$ có thể bán lại ngay lấy 520\$
	4078	Nguyễn-văn-Thuong, Saigon, đã góp 40\$, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 1000\$ có thể bán lại ngay lấy 516\$
	7078	Ngô-châu-Liên, Djirieng (Trung-kỳ) đã góp 20\$, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 1000\$, có thể bán lại ngay lấy 508\$
	10078	Nguyễn-de-Luc 263, phố Maréchal Pétain Haiphong, đã góp 7\$50, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 500\$, có thể bán lại ngay lấy 23\$
	13078	Thi-kim-Xuong, 88 phố Cauennais Faifoo. đã góp 1\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay lấy 100\$40

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ sáu 29 Juin 1934, hời 11
giờ sáng tại sở Tổng-cục Hanoi số 32, phố Paul Bert.
Món tiền hoàn về cuộc xô số to nhất kỳ tháng Juin 1934
định là 5.000 \$.

chaussures
D'ENFANTS
spéciales, confortable, hygiéniques bon marché. Été 1934.
Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE
N° 95 - HANOI

THUỐC TRỊ BA CHỨNG DAU BUNG

DA-DAY, PHÒNG-TICK, KINH-NIEN

Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lèn xung ngang thắt
lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn
cả đờ ợn ra sữa; đau như thế gọi là đau dạ dày (đau bac).

Đau bụng trên hay bụng dưới, con đau rất dữ dội; hế ợ hay đau trong
tiết thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần; đau
như thế gọi là đau bu g kinh niên.

Đau chói chói trong bụng ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày
không muốn ăn, lo lắng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay tím bao,

đa bụng đầy bí bách; đau như thế gọi là đau bụng phong tick

Ai mắc phải, hãy viết thư tè chứng bệnh thật rõ, gửi cho bên hiệu
sẽ gửi thuốc bằng cách liên-hoa giao ngan.

Thư từ và muađat đă:

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu: BIỀU-NGUYỄN BÁI-DƯƠC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) KANGI

RUOU-BÒ
VIN 33.500

VIN 33500

dùng cho

đàn bà ở cũ, thi không gì bằng
GIÁ...: 2.10 MỘT LITRE.

ARMACIE CHAMAGNE

59 RUE PAUL BERT, HANOI

ARMACIE BROU MICHE

36 B^e PAUL BERT, HAIPHONG.

BÁN TẠI: